

308883

ప్రతిదినము ప కటింప (బడును

VOL. 3.

చెన్న పట్టణము 1916 నం॥ నవంబరు నెల 30 వ తేది గురువారము

No. 203

సంపుటము. 3.

స శ నా మ స ం వ త్స ర మా గ్ధ శి ర శు ధ్ధ ప ం చ మి ర.

సంచిక ౨౦౩

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి,
గురుసామి శెట్టి కంపెని.

మరాఠు వర్తకులు, మద్రాసు.

విశింఠిలాసము: "ఉమ్మడి మార్" మద్రాసు.

ఈ పటములో కను పరచినట్టి
అనేక విధములైన గాజులు నమ్మ
కముగా నవన బంగారుతో తయారు
చేయబడి యున్నవి. వలయు
వాగు ఈ పటములో యందు నెం
బరును వ్రాసిన మజారి విషయ
ములు తెలియ పరస్తున్నాము.
ఇంకా మార్గ బంగారు గుల్ల
తోడాలు, గట్టితోడాలు, గట్టిలు
ఉంగరములు, రాళ్ల వుంగరములు,
దాలర్లు, గడియారపు గొలుసులు,
కాసుల పేర్లు, వెండినగలు అనేక

విధములైన వెండిపాత్ర సామానులు హాజరున యున్నవి.
నాణ్యమైన నగలు పూచీయివ్వబడును. 598

సంగీత ప్రదాయని

నెల రూపాయలు కి.

ఈ గ్రంథము అతిప్రసిద్ధి జెందిన వాక్కిజాత్యుగా
విద్యాపారంగతులైన విద్యాకృత వరదాచార్యులు, కె. వి
క్రీనివాస అచార్యంగారు, వీణ కృష్ణమాచార్యులు వీరలచే
రచింపబడినది. ఇందులక్షణ సంగ్రహమును అభ్యాసపద్ధతులు
ను, స్వరజతులు, వర్ణములు, త్యాగయ్యగారి కృతులు, పట్నం
ము బహుజ్యుల్యుగారి కృతులు, దీక్షితకృతులు మొదలగు
సుమారు 140 వురు బహులును స్వర, సాహిత్యతాళ, కాలము
లకుగురుతు లేర్పరచింపబడిన కులభముగ గ్రాహ్యమగునట్లు
వ్రాయబడియున్నవి. హాగోనియము, వీణ ఈ ఉభయవాద
ములకు పటములును, వీటిగుణములును, వీటి నుపయోగించి
విధములును వ్రాయబడి యున్నవి. పీల్ క్రొను 16 పుటలు
పైజు 500 పుటలు. దశసరి గ్రేసుకాగితములో ముద్రికము
కాలికో బయిండు బంగారు గిలుటు చేయబడి యున్నది.
వలయువారు ఈ క్రిందివారికి వ్రాసికొనవలెను

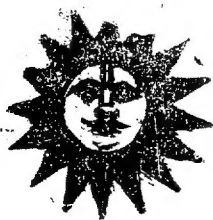
మొసర్పు నాలో అంధు కంపెని,

544

మద్రాసు

కుంకుమ పువ్వు

పువ్వు
కుంకుమ
పువ్వు

పువ్వు
కుంకుమ
పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మా వద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యనూర్ను
గమనింపుడు. కరస్పాక్ డెన్సు మొదలగునక
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్ నారాయణ అంధు కంపెని,
(53) 21. హమ్మంపేటి, బొంబాయి.

వినోదకరమగు తెలుగు నవలలు

లీలా లేక సుతేంద్రనగరము:—ఇందు శ్రీల మనమైన

ర్యము చాపల్యాదిగుణంబులు వర్ణింపబడినవి. రూ. 1.0.0

యశోధర:—ఇం దొక యాడుది తనమగనిమై గలయనురా

గముకై పడరానిపాటుపడి యున్న తిస్థితికి దెచ్చుచు 0.12 0

మనోరమ:—చుగడు పేటకీ రాక్షసునాద్ద జక్కొననతని

సామర్థ్యంబుచే విడిపించి, శ్రీల వెడ్డిచేయును. 0-10.0

జగదేకరంధ:—అన్నకై పడరానిపాటుపడి యున్న తిస్థి

తికి దెచ్చు సామర్థ్యవతి కథ అ. 0-10.0

సహనాదరరాంధ:—తిమ్మకటబుద్ధి లేక కలహించినన

అన్న సహింపవలయు ననటను బోధించును అ. 0.4.0

అత్తలార్యాలమున కోర్కవికోడండ్ర క్రలాపము:—

అత్తలు కొడండ్రను బాధించు విధములగలది అ. 0.2.0

పల్నాటి వీరచరిత్రము:—చుహాకవి శ్రీనాథప్రసాదము. అక్కి

రాజు ఉమాకాంతముగారి ఉపోద్ఘాతముతో కూడినది. 1.0 0

వలయువారు:— కణ్ణా బుక్ డిపో.,

6 వెంకటేశ్వరమేష్ట్రవీధి, సామలూరుపేట, మదరాస్.

ఇవియేగాక యితర నవలలు కథలు పంపుడనినను పంపుదుము

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకు, వాటిని బాగుచేయ
గలుగుటకును తరిపేయుదు నిపుట్టుకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు
నడుచునో యేదేభాగమును యేదేపనులచేయునో అవి చెడి
పోయినపుడు స్వల్పముగా చేయు రిపేరులను యాయంశముల
నెల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈ పాఠశాలలో, యూరోపియన్
వొరకల్ల చేర్పించబడును. ఇది రెండుమాసములలో నేర్పించి
గవ్వ మెంబరు వారినద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించింపబడును.
అంగలకు ఫీసు 60 రూపాయలు కట్టవలయును.

సరిగ్గా నులు డిసెంబరు నెల 1వ తేదీనుండి ప్రారంభ
చును. స్థానులో చేరదలచినవిద్యార్థులు ఈ నెల 80 వ తేదీని
గాని అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికోవలయును
పొరుగురి విద్యార్థులు కోరినచో నికసింతుటకు తావీసం
బడును. ఈ క్రింద నుదహరించువారికి వ్రాసికొనుడు.

Telegraphic Address:—"GALY" Madras.

(41) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

Galley & Co., 149, Broadway Madras.

కల్యాణి - ప్రతిరుంధు

ఇది శక్తివంతమైన ఇంగ్లీషు మహావివాహకము ననుసరించి
తేట తెలుగున శ్రీలకును బాలుకును తెలియ నట్లు రచింప
బడినది. ఇతర భాషాకవుల రచనా చతుర్త్తములు, మన
తెనుగువారికి తెలుపవలయునని ప్రారంభించిన వానిలో నిది
మొదటిది. దీని కథాసంవిధానమును పాత్ర చతుర్త్తమును
రసమును అద్భుతములు. కల్యాణి అ. 1. ప్రతిరుంధు అ.

ధైర్యకవచము

చునుజునకు గల పొరువ గుణములలో ధైర్యము
ప్రధానము. ధైర్యమనగా ఆపదలయందు మనస్సు చలించ
కుండుట. చునుజుడు ధరింపదగిన యన్ని కవచములును ఆత్మ
శక్తియులచే భేదింపదగినవి. ఈ ధైర్య మనెడి కవచమో
యత్త శక్తియులకు అభేద్యము. ఈ ధైర్యమును ప్రతిపాది
చుటకై "అన్యత్రభీష్మాత్ గాంగేయాత్ అన్యత్రచ హను
మతః" అనెడి జితేంద్రియుడైన భీష్మునియొక్క చరిత్రను
వతి మలభక్తేలిని తెలిపియున్నది. వెల 6 అణాలు.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండ్ కో,

ఆనందముదాలయము, మద్రాసు

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

చక్కిని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8 0

తలనొప్పుల మాన్పును

వాయుపుష్కల పోగొట్టును

సార్వపు నొప్పుల భార

దోలును. పోట్లపోగొట్టును

సువాసనగలిగి యుండును.

ప్రతియుండు నుండదగినది.

వనమూలికలచే హిందూదేశ మందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

అమృతాంజనం డిపో. } 109, క్రేరికోడ్డు, బొంబాయి
7, కంబెనెట్టి వీధి, మద్రాసు.

చిన్న పురుగులు

124

వెద్ద వెద్ద బట్టతలను జేయును.

చుండు, బోడి యగులు, వెండ్రుకలూగులు,

పుర్రెపై జిల, అన్నియు చూచుపురుగుల నలన

గలుగును.

సాతమలావా! ఈ పురుగునలె చేయించుగట్లు,

విధి విధానములేక మీరొక పనిచేసినచో

మీ మీదగొర్రుచాములలోని నేలకొట్టెల్ల

బంగారుతో నింపబడి యుండును

తీరిక లేక పనిచేయుచుండు ఈ చుండు

పురుగునకు, అతివ్యాధి కలుగ చేర్చుచు

తే నెట్టిక సహకారిగా నుండదగినట్లు.

చుండు అరంభయిన వెంటనే నికో

ధక నిర్బంధద్రవ్యముల నుపయోగించక

ఉపేక్షించిన అచిరకాలముననే బట్టతల

వారితో సహాధ్యాయి గాకలసినచ్చును.

కావున నిట్టి పరమకరుణా

"కామినియా నూనె"

సహాయమున సంహరింపును. చూచుకు బోగొట్టును.

వెండ్రుకలను రాలనివ్వను. పుర్రెనుండు బోగొట్టును.

తలకట్టుకు పరిమళ సుగంధద్రవ్యము.

ఈరీతిని, నకలు నూనెలను తెగూరు చేయువారి మోస

మున పడకుడు.

వెల బుడ్డి 1-కి రు. 1-0-0 వి. పి. ను. 0-4-0

,, 3-కి రు. 2-10-0 వి. పి. ను. 0-7-0

ఉచితము.

ఈ నుగుణముల రుజువుపరచుటకయి, అన్యత్రాపిలో
పంపుకొనువారికెల్ల ఒకసారి వాడుకొనుటకు కరిసోవునంత
నూనె గల సీసా ఉచితముగ బంపబడును.

సోలు ఏజెంట్లు:—

ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్ అంధుకెమికల్ కంపెని.

నెం 155, జమ్మనపేటవీధి, బొంబాయి.

కావున అట్లకాదు ఈ దుష్టత్వని నూపుమాప (పయ్యిరింప) నేనుచున్నాను.

పాఠ్య బాంధ్య 212, వ. వ్రాసు.

సానికవార్తలు

(0)

జరుగజోవు సంగతులు.

డిశంబరు 8 ఆదివారము.

ప్రహ్లాదనాటకము. (తెలు. విజ్ఞా) సా. 5-30 గం

డిశంబరు 4-వ తేదీ సోమవారము.

సంస్కృత సమావేశము (పచ్చ) సాయం. 5-గం

డిశంబరు 22, 23 వ తేదీలు.

విదవ సహకారోద్యమ సమావేశము.

ప్రహ్లాదనాటకము:—రాజోవు ఆదివారము సా

యంకాలము 5-30 గంటలకు విజ్ఞానరాయ పబ్లిక్ మందిరమున ప్రహ్లాదనాటకము తెలుగుభాషలో ప్రదర్శింపబడును.

మన గవర్నరుగారు:—నేటి దినము ఉదయము 7-30 గంటలకు మన గవర్నరుగారు సత్తిపరివారమునకు లయ జనరలు ఆసుపత్రిని జూచిరి.

సంస్కృత సమావేశము:—సంస్కృత సంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద రాజోవు సోమవారము సాయంకాలము 5 గంటలకు పచ్చపాప కాలేజీ భవనమున నొకసభ జరుగును. అనిలిపెంటుగా రద్ద్యతన వహించెదరు.

చెన్నపురి వర్షపాతము:—జనవరి మొదటి తేదీనుండియు ఈనెల 26 వ తేదీకి దామాషావై గురియవలయు వర్షము 42.08 అంగుళములు. ఈనెలవరకు వరినివన్నము 42.84 అంగుళములు.

విదవ మదరాసు రాష్ట్రీయ సహకారోద్యమ సమావేశము:—డిశంబరు 22, 23 వ తేదీలను పచ్చ య్యపాప కళాశాల మందిరమున మదరాసు రాష్ట్రీయ సహకార సంఘము క్రింద సమావేశము జరుగును. ఎఫ్. హెచ్. బ్ల్యూ. గిల్మాను వి. సి. ఎస్. గారు సభాధిపత్యమును వహించెదరు.

చెన్నపురి మరణజాబితా:—నవంబరు 28-వ తేదీతో నంతవరకు వారములోపల చెన్నపురియందు మరణించిన యూరోపియనులు 1; యూరేషియనులు 5; భారతీయ క్రైస్తవులు 6; హిందువులు 275; మహమ్మదీయులు 47; మొత్తము 344. దామాషావై మైలు సంఖ్య 34.5. గత పది సంవత్సరములలో దామాషావై మైలునకు పడిన మరణ సంఖ్య 42.4.

రావుసాహేబు కణ్ణు చుట్టియూరుగారి వితరణము:—ఒకవిలేఖకు డిటలు వ్రాయుచున్నాడు. రావు సాహేబు కణ్ణుచుట్టియూరుగారి వితరణములు ప్రశంసనీయములు. వీరు పేదవారి పసి పిల్లలకు సహాయ మొనర్చుటకు తిరు వళ్ళిక్కణ్ణిలో పేయాశ్వాసు కోవిలపేథి మూడవనంబరు స్పృహ మువద్ద (శ్రీ పాథస్వామివారి కోవెలకెదురుగ) ఎంత వంచిపాటు దొరకిన నంత వంచితవృత్తులను ఉచితముగ ప్రతిఊదయము 7-8 గంటలమధ్య వచ్చిన పేదవారి పిల్లలకందటిక పంచివెట్టి నియోగించిరి. ఈవితరణను దివానుబహద్దరు ఎం.బి. పాథసా రథిఅయ్యంగారు గారి యాజమాన్యముక్రింద జరుగుచుండినను.

ప్రాసెసరు రామమూర్తిగారు

ఇండియన్ హెరక్యులేస్ అనగా భారతీయ భీముడు అని ప్రసిద్ధిచెందిన కోడి రామమూర్తి గారు నవీనచనత్కాశీద్యాపవీణులగు నూర్గర్ తో చెన్నపురికి విచ్చేసెదరు. శ్రీ పెంట్లండు ప్రభువు ప్రభ్యుగార్ల ఆదరణక్రింద 1916సం. డిశం బరు 6 వ తారీఖునుండియు రెండు వారములు చెన్నపురి ఎస్సెనేడునందు ప్రదర్శన చుచ్చెదరు. ఆ నాడు శ్రీవారలు కూడ దయచేయుదురు. ఆ నాటి సొమ్ము మద్రాసు యుద్ధనిధి కియ్యబడును. ఇకను వీరు ఈప్రాంతముల తమ ప్రదర్శనమును జరుపరు. టిక్కెట్లు, మద్రాసు వెస్టు అండుకో, వారివద్ద దొరకును.

605

బాలగంగాధరతిలకు మహాశయుడు.

(నిన్నటిదినము తరువాయి)

మరుచటి దినమున అభ్యాసకుల సాగనంపుట కనేక మంది పౌరులు రెయిలు స్టేషనునకు విచ్చేసిరి. హంపి సాడు స్థలముల జూచుటకు మనోహరదాసుగారు హాస్పేటకు బోయిరి. హూబ్లీ పురవాసులచే నాహ్వనితుడగుటచే తిలకు మహాశయుడు హూబ్లీకిబోయెను. గాడగు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారి యుత్తర వింతలో హూబ్లీ ధార్వాసు పోలీసువారికి తెలు పబడెను. ఆసంగతిని ముందుగానే తెలిసికొని ఆ యా పురప్రజలు తమ తాంబూల సమర్పణాతిథి సత్కారములు బహిరంగ ములు గాని పెద్దపెద్ద భవనములలోనే జరుపబడినవి. హూబ్లీ ధార్వాసుల తిలకు మహాశయుడు కొలది గంటలకాలము మాత్రమే గడపెను. కాని ఆకొలది గంటల కాలములోనే జనులు గుంపులు గుంపులుగ స్టేషనులకు బోయి విశేష సంభ్రమోత్సవములతో పురమునంతను వానిని ద్రిప్పిరి. హూబ్లీపురమందలి అభినందక సభ “పంజాగపాళి” పరిస్థితులలో జరుపబడెను. జనులు విశేషము గ వచ్చిరి. ఆప్రదేశమునందలి సమావేశమునం దొక విశేషము గలను. పౌరులలో నొకరును పారమాధిక మహాత్ములు నగు శ్రీ సిద్ధార్థ స్వామివారు సభా నిర్వాహకుల యాహ్వానము నాదరించి సభకువిచ్చేసి సభాద్వేషము సాఫల్యత నొందుగాక యని యాకీర్షించిరి. తాంబూలము నందుకొనునపుడు తిలకు మహాశయుడు సాదర భావముతో ప్రత్యుత్తర మొసగుచు సభ్యులంతటనుండి నిర్భయముగా స్వపరిపాలన బడయు ప్రయత్నముల జేయవలయునని యుత్సాహవంతముగ బలికెను. హూబ్లీనుండి ధార్వాసునకు బోయిన పిమ్మట నచ్చట గూడ నట్టి యుచిత సత్కారములను ఉత్సాహ పూరిత ప్రత్యుత్తరములును, జరిగెను. ఆ చట మనోహరదాసు రాష్ట్రీయ తిలకుగారినికలసికొని పూనా కు బోవగోరి. కాని తెల్లమువద్ద గొలగు బెల్విగారును మరి కొందఱును వారి నచట విడిచి బలవంత పెట్టిరి. వారి యను మతి లేకనే సామాంతరము రయిలుబండిలోనుండి తిరిగివేయ బడెను. ఇట్లు నచట ఒకదినముమాత్ర ముండిరి. తాంబూ లాడల సమర్పించుటకు పెద్దసభ చేయబడెను. హైకోర్టునందు తా మొందిన నూతన విజయమునకై వారి నభినందించుచు బెల్లి, గంగాధరరావు చేతపాండ్యగారు స్వాగతోపన్యాస ముల నిచ్చిరి. తిలకు మహాశయుడు తన ప్రత్యుత్తరములలో స్వపరిపాలనసమస్య యెంతవరకు బోయినదియు విశదపరచి దానిని నెరవేర్చుటకై సభకు లందఱును తమ శక్తివంతనలు లేక బ్రయత్నించరలయు నని విశదముగ నిరూపించెను. స్వపరి పాలన సమస్య యొక బూర్జుగ విప్లవము నక్కరలేదు. వాని ప్రతివాదనములును అవసరములేదు. పనిచేయ తరుణ మున్న మయ్యెను. (మాటలకు వేళలేదు.) ఆ పనిని నలు గురుకలసి నిరంతరము చేయవలసినది. సభకు లందఱును తమ శక్తివంతనలేక స్వపరిపాలనోద్యమమునకు తగినంత సహాయము చేయుదురు గాక, యని యతడు ప్రోత్సహించెను. ఎట్టి సహాయ మైనను సరియే శారీరసహాయముగాని, ధనసహాయముగాని, మానసిక సహాయముగాని ఏసహాయము నైనను, (లేక అన్ని సహాయములైనను) వెంటనే చేయవలసివలయును. పేయి సానిధి సహాయము చేయబడిన నాటకమున కాసాయం కాలము వారిరువురును బోయిరి. ఇట్లును బుధవారమునాటి సాయంకాలము బయలుదేరి మరేయాటంకములు లేకను 24-వ తేదీనాటి యుదయమునకు పూనానగరము చేరిరి. నాటి సాయంకాలము మోహనదాసుగారు బొంబాయికి బయలు దేరిరి.

మొదట రాజకీయమును మద్దేశమే లేని యీ ప్రయాణ మటుల పరిణమించెను. కాని నిరంతుశాధికారియగు యొకా నొక మేజిస్ట్రేటి విధముగ నెదుర్చుటవలన నీసంగతెంతయు చిరస్మరణీయము. హైకోర్టువారి తీర్మానమును విని యు గూడ నొకానొక నిరంతుశాధికారి తనమునికి సమంజసము గా దోచినంతమాత్రమున నిలులజిల్లాపోలీసుఆఫ్ఫీ 42 వ సెక్షను క్రింద తన కీయబడిన యధికారము నిలుల దుర్వ్యయము చేయుట న్యాయమైనదియు గానిదియు వినుర్పించుట నాపని గాను. వైనిజరిగిన తాంబూల సమర్పణాదుల నధికారులు పా టింపబడిన కథయెటుల నడచియుండునదియు దైవమే యెరు గును. ఇట్టి యధికార ప్రతికారములు ఊద్యోగస్థులవై సమూయ

గలిగించుటయే గాక దూరప్రదేశములలోనున్న జనులకు సహితము స్వపరిపాలనావశ్యకతను బలపరచిన అనివారితమై ప్రజల మనముల నెల్లప్పుటికి నాటుకొనుచున్నవి. అందుచే మన మిందువలన నొక విధముగ నాయధికారులకు వందనము లర్పింపవలసియున్నది. కాని దొరతనమువారి గౌరవమో? జిల్లా నిరంతుశాధికారులు జేయుచున్న విపరీత కార్యములవలన నడచేయన నభివృద్ధి నొందుచున్నదా? లేక చెడిపోవుచున్నదా? ఆ యంతమును దొరతనమువారే నిశ్చయించుదురు గాక! ఇక నై నిటువంటి నిరంతుశాధికారుల ఆక్రమ కార్యములవై వ్రాసిన విమర్శనలు ఇండియా పిన్లుకోడు 124వ సెక్షను (ఎ) క్రింద రాజద్రోహముగా పరిగణింపబడగలనని ఎవరు చెప్పగలరు? నవంబరు 25-1916. ‘రాజధర్మ’

వాతావరణసితి

1916 సం. నవంబరు 30-వ తేదీ

ప్రదేశములు.	నవంబరు 30 తేదీ, ఉదయము 8 గంటలకు వాయువీర్యము అంగుళములు	కడచిన 24 గంటల లోలో, నీడను ఉష్ణోగ్రత		వర్ష పాతము.	
		అత్యంత	అత్యంత	గంటలలో	గంటలలో
గోపాలపురము	29.982	84.0	70.1	...	41.98 42.63
వాల్తేరు	29.950	83.1	72.9	...	39.51 34.13
కాకినాడ	29.960	82.2	71.6	...	49.80 36.79
బందరు	29.949	85.1	72.4	...	66.14 38.11
గుంటూరు	...	86.2	70.5	0.13	51.28 31.29
నెల్లూరు	29.925	86.6	73.4	...	32.53 30.20
మద్రాసు	29.906	85.4	72.9	0.01	42.45 41.81
కడలూరు
నాగపట్టణము	29.856	82.2	71.1	1.45	84.25 39.42
కొలంబూ	29.808	83.2	73.6	...	82.06 69.11
తిరువనంతపురము
కొచ్చిక్	29.857	84.7	71.7	0.06	118.45 108.76
కల్లికోట	29.867	86.2	73.5	...	114.90 114.75
మంగళూరు	29.878	92.5	73.1	...	122.41 126.40
బొంబాయి	29.935	86.4	76.1	...	86.05 71.67
హైదరాబాదు
అనంతపురము	...	86.2	66.2	...	29.81 20.04
బళ్లారి	29.917	86.3	66.6	...	27.62 19.48
కర్నూలు	29.946	88.2	68.6	...	41.33 26.07
కడప	29.935	86.8	71.4	...	43.06 30.04
తెంగుళూరు	29.928	79.8	59.8	...	52.80 34.11
కొడైకనాలు	22.756	60.9	48.4	0.03	53.42 50.45
ఉదకమండలము	23.984	63.1	47.5	...	47.15 50.29
కోయంబత్తూరు	29.915	83.4	66.6	...	27.22 19.54
వెల్లూరు	29.946	84.7	66.8	...	54.44 39.58
సేలము	29.910	85.2	67.6	...	44.89 37.92
తిరువనాపల్లి
పుదుకోట	29.883	83.2	71.9	0.29	35.29 30.32
మధుర	29.859	89.1	75.7	...	25.44 31.02
తిరునల్వేలి	0.39	17.21 20.57

రాజధాని దక్షిణాంతమున మాత్రము వాయుభారము కొంచెము తగ్గినది. ఇతర స్థానములందు వాయుభారమునందు మార్పులేదు. రాజధాని దక్షిణాంతమునందును సింహళము నందును గాలి ఈశాన్యముగ వీచుచున్నది. నిన్నటి దినమునుండి తుపాను ఎక్కడను గలుగలేదు. సింహళమునందు ఆగ్నే యభాగమున వాయుభార మత్వల్పముగా నున్నది. చెన్నపురి రాజధానియందు తర్రతీరమున గాలి మెల్లగా ఈశాన్యమునకు వీచుచున్నది. బంగాళాఖాతమునకు వైశాఖిభాగమున సముద్రము తీరవీచికలలో సంకులమై యున్నది. కర్ణాటకము నందు మధ్యమోష్ణము తక్కువగున దృఢమండలము లందె క్కువగను గలదు. నలుభాగమునందు తప్ప ఇతరస్థానములందు సాధారణముకంటె కొంచె మెక్కువగనే యున్నది. కర్ణాటకమునందు కొన్ని ప్రదేశములలో పకటియుష్ణము కొంచెము తక్కువగ నున్నది. కాని సాధారణముగా ఉష్ణమంతటను కొంచె మెక్కువగనే గలదు. వాయువునం దాద్రి కొంచె మధికముగా నున్నది. రాజధాని దక్షిణమునందు ఆకాశము సాంద్ర మేఘవంతము.

ఆర్. ఎల్. జోన్సు,

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు, చెన్నపురి.

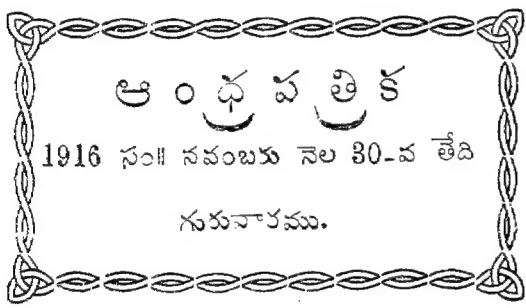
వరదలు - ఆంధ్ర పత్రిక నిధి.

(౧)

నిన్నటికి నిలువ	5728-7-4
చెన్నపురి ఆంధ్ర సభ డబ్బీలో పడిన మొత్తము	1-4-6
నెల్లూరు జిల్లా పొట్లపూడి శ్రీ సుజనరంజనీ గమా జమువారు వెనుక పంపిన 80-0-0 పి. పట్టాభి రామాచంద్రగిరి ద్వారా పురలపంపినవి, వివరములు వేరొకచో ప్రకటింపబడినవి.	9-4-0
బొంబాయి విక్టోరియా జూబ్లీ టెన్నికలు ఇనిస్టిట్యూటు ఆంధ్రవిద్యార్థులు పి. వి. రామారావు గారి ద్వారా పంపినది.	8-0-0
తిరుచునాపల్లి జిల్లా టెప్పకులము, ఆంధ్ర పూడెంట్సు యూనియనువారు	5-0-0
పశుచక్ర జగన్నాథంగారు, విశాఖపట్టణము	1-0-0
	5752-15-10

విషయానుక్రమణిక.

కృతాంతలేఖలు	2
లోకమాన్య తిలకు మహాశిముడు, స్థానిక నార్తలు	3
ప్రధాన వ్యాసము	
ఆంధ్ర గీర్వాణ విద్యాలయము	4
బిట్సు	5
విరోపామహాసంగ్రామము	
విదేశతంత్రీవార్తలు	6
దేశీయతంత్రీవార్తలు	7
కలగూరగంప	8
ఇంగ్లీషు తంత్రీవార్తలు	9-10
జాబులు	11

ఆంధ్ర గీర్వాణ విద్యాలయము

కొవ్వూరునందు గోదావరీ మహానదితీరమున స్థాపితమైయుండు ఆంధ్ర గీర్వాణ విద్యాలయ మొక నవీన పథమును ద్రొక్కుచున్నది. ఆవిద్యాలయమువారు ప్రకటించియుండు కడచిన కార్యక్రమ నివేదికను అనుసరించి ఈవిద్యాలయపు ప్రభుమోక్షేషము ఆంధ్రవిద్యాభివృద్ధియే యైనను ఇందు సంస్కృతంబు ముఖ్యపాంగముగా చేర్చబడియున్నదనుట సూచితమైయున్నది. విద్యాలయ నిర్వాహకులు రెండుభాషలతో తనివి నందలేదు. ఆంగ్లభాషా పరిచితియు ఎక్కువగానే కోరుచున్నారు. ఆంగ్లమున ప్రవేశపరీక్షవరకును శిక్ష నందవలయునని కార్యనివేదికము స్పష్టపరచుచున్నది. ఇటీవల మన విశ్వవిద్యాలయము వారు పౌరస్థ్యవిద్యార్థులకును స్థాపించి అందుకుగాను విద్యా శిరోమణి పరీక్షలు స్థాపించియున్నారు గదా! ఆ పరీక్షలకు తగిన యోగ్యత కలిగించుటయే యీ విద్యాలయపు అవస్థముగా కార్యనివేదికను చదువు వారలకు సామాన్యముగా బోధపడగలరు. తెలుగునందు గిర్వాణాభివృద్ధియును నేర్చి కవిత్వము నేర్చి యందు పరీక్ష పోయవలె ననియు శాస్త్రములయందును

నుష్ఠింపబడుట కాదలంచిన వారికిని తగిన ఏర్పాటులు కలవనియు మున్నగు వాక్యములు కార్యనివేదిక మున కానవచ్చుచున్నను వెంటనే మావిద్యాలయండు వాని నికను విజృంభణముగ పనిచేయుట కవకాశము చిక్కలేదు అను వివరము తోచుటను జేసి ఈవిద్యాలయమువారు తమయంద్రేశము బిరుదుపట్టపరీక్ష లేయైనను అంతస్పష్టముగా నంగీకరింపలేక యున్నారనుట తోచుచున్నది. విద్యాలయ నిర్వాహకులు నిశ్చయ ఫలము లందగోరుదురేని ఉద్దేశమును చక్కగా నిర్దేశించుకొనుట యత్యావశ్యకము. లాక్య విద్యలపై దృష్టిగలవారిందు చేరుటలేదని యొక నైపునను తదితరముగు శిక్షల నపేక్షించినవారికి లాక్యదృష్టి ప్రసరించుటలేదని మరియొక నైపునను నున్ఘోషించుచు సంపూర్ణ సంస్కృత పండిత్యము గాని సామాన్య రాజకీయోద్యోగ కాంక్ష గాని రెంటిని అభిలషించువారు దరిని జేరుటలేదని తెలియజేయుచు ఇందు తమ యుద్దేశమును వివరముచేయక పోయినయెడల ఎంతో ఫల ముండునని మేమును కొంతలము. పరిశ్రామికవిద్య గాని వ్యవసాయ విద్య గాని ఈయాలయమున నేర్చి విద్యార్థులను స్వతంత్రులుగా జేయుద మను నభిప్రాయము నిర్వాహకులకున్నట్లులు కానరాదు! ఈవిద్యాలయములోని విద్య ఉద్యోగములకు దారిచూపదు. ప్రాతపద్ధతి సంస్కృత పండితులను సిద్ధము చేయదు. నూతనపద్ధతి స్వతంత్ర జీవనానర్థులకు పయోగకరము కాదు. ఈనివేదికలో నొకచోట వారికి (విద్యార్థులకు) ఈవిద్యవలన ముందేమిలాభ మున్నదో బోధపడుటలేదు అను వాక్యము చూపుచున్నది. ఉద్దేశము తిన్నగా ప్రకటితమగువాక విద్యార్థులకేకాదు ఎల్లరకును ఆవిషయమున ననుమాన ముండకతీరదు. అట్టి పరిస్థితిలో భోజనము విచ్చలవిడిగ దొరకిన విద్యార్థులు లెక్కకు మిక్కిలిగ వత్తురని యాశ గొనుటయు వారు సిరముగ నిలువక నడుమ నడుమ వెడలిపోకుండుటకై దండన పరతులతో గాని విద్యార్థులను చేర్చుకొనమని తెలియజేయుటయు కార్యనిర్వాహకులకు స్పష్టదృష్టి లేదనుటకు విశదీకరించుచున్నవి. ఆంధ్రమున విద్యా శిరోమణిత్యాది బిరుదముల పరీక్షకు విద్యార్థులను సిద్ధము చేయుట ముఖ్యోద్దేశముగా నిరూపించిన యెడల ఈ విద్యాలయ కార్యనిర్వాహకులు తమకు మేలొనర్చుకొని లోకమునకు మేలొనర్చినవారు కాగలరు. ఈ విధోద్దేశము బయల్పడినయెడల విద్యార్థుల సంఖ్య బహుస్వల్పమగునను భయముండుటసహజము. అట్లైన ఇప్పుడు విద్యాలయము వారు లోవరు సెంకడరీవరకు పెట్టుకొనిన ఉద్యోగార్హవిద్యనే పెంచుచు ఆభాయన బడిపోయి ఆపనితోగూడ విద్యా శిరోమణుల శిక్షణనుగూడ ఇచ్చుటయో లేకున్న ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల ననుసరించి పరిశ్రామిక వ్యవసాయక విద్యల కీ విద్యాలయమును తావల మొనర్చుటయో తగియుండునని మా నమ్మకము ఎట్లైనను ఈ విద్యాలయము అచిరకాలంబుననే తన చేయవలసిన కార్యమును నిర్ణయించుకొని నిష్పాదముచే విద్యార్థులనుపట్టిపెట్టనాలోచింక విద్యాగుణముచే పన్నె కెక్కునుగాక యని కోరుచున్నాము. 1912 లో ఇరువురు విద్యార్థు

లతో ప్రారంభించిన ఈ విద్యాలయము 1915 న 25 గురతో నొప్పుచుండెను. ఈ సంవత్సర మా సంఖ్య 16 నకు తగ్గినది. మొత్తముమీద విద్య ఇదివరలో 80 గురకు నేర్పబడినది. ఇంత దనుక సంత్సృతికరింపె. సర్వ స్థ సమత్వమీ విద్యాలయమున దృఢముగా చూపబడుచున్నదనుటకు మా యొకటి కార్యనివేదికమున చక్కని నిదర్శన మున్నది. ఉన్నతి విద్య నభ్యసించుటకు ఈ సంవత్సరము జూలై నెలలో నొక కమ్యునికాన్సల్ విద్యాలయమునకు వచ్చి చేరెనట. అతనికి వ్యాకరణ పాఠము చెప్పటకు వీలులేదని అధ్యాపకులు ఇరువురు పట్టు బట్టిరట. వారుద్యోగము మానుకొనవలసి వచ్చినది గాని కార్యనిర్వాహకులు వారికి లొంగలేదు. ఇది యెంతయు స్లాఘాప్రతము. ఆంధ్రదేశమునందలి సదుద్యమము లనే కములకు హృదయపూర్వకముగా తోడుపడుటకు పేరుగన్న యట్టి పితాపురమురాజుగారు ఈవిద్యాలయమునకును వేదాంతవిద్యోపదేశమున కగు వ్యయము భరించెదమని వాగ్దాన మొనర్చినారట! విద్యాశాలానిర్వాహకు లా సాయము నుపయోగించుకొనవలసియున్నారు. ఈవిద్యాలయమునకు నై బ్రహ్మశ్రీ పురిఘల్ల సూర్యనారాయణ శాస్త్రి లవారనువారు జీవిత మంతయును ధారపోసి దేశ దేశములమెట దిరిగి అణా అణా చొప్పున జమ చేసి నెలకు రు 25లు రు 30లు పంపుచున్నారు! ఎల్ల యభివృద్ధికిని ఇట్టి పరిశ్రమ యావశ్యకము. ఆంధ్రదేశమునకు నీరు మార్గదర్శకులై నామలకు నంద్యులు. ఈవిద్యాలయమునకు మూడు నెల కిమ్మకుగల ఇంట్లు స్థలములును ఆరేడువేల ముక్కుతుగల భూములును స్థిరమైన వసతియు గలవట! సాలుకు వెయ్యిరూపాయలు వర్షాశనము లున్నవట! ఈ ప్రతిష్ఠాపనపక్షమున నుత్సాహముతో పనిచేయుటకు తల్లాప్రగడ సూర్యనారాయణరావుగారి బోటివారలున్నారు. తగిన యాధారమును దీనికి కలిగియున్నది. ఇక నీ ప్రతిష్ఠాపన చక్కగా పనిచేసి విజయవంత మగుట కష్టము కారాదు. కార్యనిర్వాహకులు ఉద్దేశమును స్పష్టముచేసికొని పాటువడి ఆంధ్రలోకమున నీ యత్నోత్సాహ ప్రతిష్ఠాపనను స్థిరమొనర్తురు గాక యని నమ్ముచున్నాము.

మూడుమాసముల గ్రంథములు.

గ్రంథ ప్రకటన విషయమున ఆంధ్రులు యుద్ధపు వేడిమిచే కలిగిన సంకోచ పరిస్థితినుండి బయట పడుచున్నారనుటకు ఈ సంవత్సరము మూడవ మూడుమాసముల జాబితా నిదర్శనముగా నున్నది. రెండవ మూడుమాసములలో ప్రకటితమైన గ్రంథముల మొత్తపు సంఖ్య 195 గ నుండ మూడవ మూడుమాసములలో 247 గ్రంథములు ప్రకటితమై యుట నోచుచున్నది. ద్వైభాషిక త్రైభాషిక గ్రంథములకు శ్రోసివేసి చూచినను సంఖ్య 147 నుండి 205 నకు పెరిగినది అనగా నిజమగు ఆంధ్రవాఙ్మయ గ్రంథ సముదాయమే హెచ్చైనదనుట. ఈ యభివృద్ధి కొంచె మించుమించుగా నెల్ల శాఖలలోను దోచుచున్న జీవితచరిత్రలు రెండున్నచోట మూడు ప్రకటితమై నవి. నాటకములు పదియున్నచోట పందొ ప్రకటితము లయినవి. నవలలతోగూడిన 37

89-40

బరోవా మహా సంగ్రామము

అడ్డీరలు జల్లికో గారు - ఫస్టు సీలార్డు వదవి

స. కె. డి. జెట్టి గారు కాకాదళాధీపత్యము

అస్ట్రేలియా చక్రవర్తి మరణము - శివ పేటికయొద్ద కెయిజరుగారు ప్రార్థించుట.

(రైటరు ఏ. జె. సి.)

ఇంగ్లండు 1

బంగాళా గవర్నరు.

లండను, నవంబరు 28:— కార్మికులు ప్రభువుగారి స్థానమున గోనాల్డుమే ప్రభువుగారు బంగాళా గవర్నరుగా నియమింపబడిరి.

నిర్బంధ సేవ.

లండను, నవంబరు 28:— ఎండియా, ఈజిప్టు, సింహళము, క్రాసు కాలనీలలో నున్న బ్రిటను దేశీయులగు తెల్లవారి కందరికిని నిర్బంధ సేవకు వర్తింపజేయవలెనని పార్లమెంటు ప్రజలసభలో వెడ్డెవుడుగారు నడిపిరి. అట్లు చేసిననుగూడ హెచ్చుమంది లభించరని నాకు తెలుపబడినదిగాన సేనట్టి కాసనముతోనని బోనరులగారు నడిపిరి.

“సిటీ ఆఫ్ బర్మింగ్ హాం” అను నావ.

లండను, నవంబరు 28:— “సిటీ ఆఫ్ బర్మింగ్ హాం” అను స్టీమరులోని ఒక డాక్టరును, మరి నలుగురు నావికులును తప్ప తక్కినవా రందఱును సందక్షింపబడిరి.

కాకలానివా రందఱు కాపాడబడుట.

బొంబాయి, నవంబరు 29:— ముంచిచేయ బడిన దని ప్రకటించ బడిన “సిటీ ఆఫ్ బర్మింగ్ హాం” అను నావ కలకత్తా బొంబాయిల మీదుగా లివర్పూలుకు పోవు చుండెడిది. ఈ నెల 17 వ తేదీ నిది లివర్పూలు నుండి బొంబాయికిని, కరాచీకిని వచ్చుచుండెను. దానియందు ప్రయాణికు లనేకులుండిరి. ఈ దినమో రేపో ఆది పోర్టుసెట్ పురమునకు వచ్చునని యనుకొనుచుండిరి. 1911 వ సంవత్సరమున నిర్మింపబడినది. 8 నేల టన్నులు బరువుగలది. అధిపతి కెప్టెన్ డబ్ల్యు. జె. హాగ్ టుక్ గారు.

దానిలోని వారందఱును తక్షింపబడినది ఆ నావకు బొంబాయిలోనున్న ఏజెంట్లకు వార్త వచ్చినది.

బొంబాయి, నవంబరు 29:— ఈకాకలానివా రందఱును కాపాడబడిరి ఏజెంట్లు తెలిపిరి.

ఒక బ్రూల్ సౌక కనబడుతుండుట.

“నార్వే” అను బ్రూల్ సౌక కనబడుటలేదని బ్రిటిషు సోకాదోధికారులు ప్రకటించిరి. జర్మనులు ముంచిరని చెప్పబడిన సౌకయే యిదియై యుండవచ్చునని కొందఱు అనుకొనుచున్నారు.

దేశమునందు సివిల్ సర్వీసు.

లండను, నవంబరు 28:— ఆంగ్లదేశమునందు సివిల్ సర్వీసునందు మొదటి తరగతి ఉద్యోగముల కొకపరిక్షను నిర్ణయించుటకు కోకాగార్లు కమిషనరులు ఒక సంఘము నేర్పాటుచేసిరి. దానికి ప్రాస్టిట్యూట్ చక్రవర్తియు. ఈ పరిక్షలనల దేశమున విద్యాభివృద్ధియు, దేశోపయోగములను గలుగజలయును.

ఈ సంఘమునందు సోకాదోధినిధులగు సర్ ఆల్ ఫ్రెడ్. ఎనింగు గారిని నియమించినందువలన చాల యుపయోగము గలుగుచున్నది. ఈ సంఘమువారు సైనికోద్యోగుల విషయమునే ముందుగా చూచించెన రనియు తెలుసువుత్రక వ్రాసిరి.

యుద్ధపుషించెరులు

లండను, నవంబరు 28:— ప్రజాప్రతినిధి సభలో పించె నుల బిల్లు సందర్భమున తీవ్రమగు చర్చ జరిగిన వెనుక ప్రభుత్వమువారు సమాజంల చంగీకరించిరి. క్రొత్తబిల్లు పనేక వెట్టబడినది తెలియుచున్నది.

సోకాదోధికోములు.

లండను, నవంబరు 29:— పార్లమెంటు ప్రజల సభలో బాల్ఫూరుగారిటుల నుడిపిరి. అడ్డీరలు జెట్టిగారు ‘ఫస్టు సీలార్డు’ గాను, సర్ జేవిడు వెట్టిగారు వెడ్డెవుడునకు సేనానిగాను అడ్డీరలుగాను, సర్ హెన్రీ జాక్సనుగారు అడ్డీరలుగాను గ్రీనిచిరోయలు నావలు కళాశాలాధ్యక్షుడుగను నియమింపబడిరి. ఈ యుద్ధోగముల తీర్మానము జరిగి కొంతకాలమైనను వేరు కారణములవలన వాని నింతవరకును ప్రకటించలేదు. ఈ మార్పులవలన అడ్డీరాలిటీసంఘమున మరికొన్ని మార్పులుగూడ జరుగగలవు.

ప్రాన్సునందు సేనల రాకపోకలు.

లండను, నవంబరు 28:— ప్రభువులసభలో కెప్టెన్ పీలుగారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ప్రాన్సునందు సేనాపతి రాకపోకలకు సర్ ఎరిక్ గెడ్డిన్ అను సివిలియనును డైరెక్టరుగా నియమించిరని డెప్టీప్రభువుగారు చెప్పిరి. ఈ నియోజన ముపయోగకరమని సర్ డగ్లస్ హేగుగారు, లాయిడ్ జార్జి గారును సమ్మతించిరి. సర్ డగ్లస్ హేగుగారియందు యుద్ధసంఘము వారికి మంచి నమ్మకము గలదు. వారు హేగు, రాబర్ట్స్ గార్ల సంయోగమున కెంతయు సంతసించిరి. సర్ డగ్లస్ హేగుగారికిని యుద్ధసంఘమువారికిని తరపులు గలిగిన వనువార్త అసత్యమని డెప్టీప్రభువుగారు చెప్పిరి.

యుద్ధ ఆసుపత్రులు.

లండను, నవంబరు 28:— ప్రజాప్రతినిధి సభలో హంటుగారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు హిందూదేశములోని యుద్ధ ఆసుపత్రులను గూర్చి ఆకాశరావున్న ఎనకో కొన్ని యుత్తరములను వ్రాసియుండెనని చేబర్లెస్ గారు రనిరి. ఈ ఉత్తరములందు సత్యముండవచ్చునని వారు తలంచి హిందూదేశ ప్రభుత్వము వారిని విచారించి తెలుపు దనిరి. హిందూదేశ సాధిపతిగారును విల్లింగ్డన్ ప్రభువు గారును విచారించి ఈయుత్తరము లన్నియు కల్పింపబడినవనియు వానియందు సత్యములేదనియు తెలిపిరి. ఆసుపత్రులలో గోగులకందఱికిని చక్కని సదుపాయము లేర్పఱుప బడినవి.

సేనాధిపతి రాజప్రతినిధిగారి రీవిషయములను వ్రాయుచు ఆకాశరావున్న వ్రాసిన విషయములను బట్టి ఆసుపత్రులపై నేరము మోపుట అన్యాయమని తెలిపిరి.

నుజుల విచారణ జరుపుటకు ముందు ఉత్తరములను వ్రాసిన ఆకాశరావున్నయే ముందుచతువచ్చి తానుచెప్పువాక్యములను రుజువు చేయవలెనని చేబర్లెస్ గారు చెప్పిరి.

గ్రీసులో బ్రిటిషువారి చర్య

లండను, నవంబరు 28:— ప్రజాప్రతినిధిసభలో గ్రీకు తు గారును మఱికోందఱును గ్రీసునందు వెనిజలస్ పాక్షికులను బ్రిటిషువారు ప్రోత్సహించుట లేదనియు, చక్కని రాజచర్య నేర్పఱుపలేదనియు విమర్శింపగా గ్రీసువిషయ సందర్భమున మిత్రమండలివారి అభిప్రాయములను దెలిసికొననిది రాజచర్య నేర్పఱుపడగదని సెసిల్ ప్రభువుగారు చెప్పిరి. వెనిజలస్ పాక్షికులకును మిత్రమండలివారికిని విశేషమగు సఖ్యత యుండెను. కావ్వాన్టైను రాజుగారితో సోపయోగముకొనుట పొగడి పనిచేయుచుండుట శుద్ధఅబద్ధము. వనము వెనిజలస్ పాక్షికులనే యనవరతము ప్రోత్సహించుచుండునని సెసిల్ ప్రభువుగారు చెప్పిరి.

ప్రాన్సు

బ్రిటిషువారి ప్రకటనము

లండను, నవంబరు 29:— గుడాలోయొద్దను అగ్రాసుకు దక్షిణమునను శత్రువులు తెరపిలేకుండ గుండను బరపిరి. మాంక్విస్టార్టు సోపాపీలులయొద్ద కందకముల మోబైరు లధికముగ కాలబడినని జనరలు హేగుగారు నేడు మధ్యాహ్నము ప్రకటించిరి.

మరియొక రహస్యసభ

పారిసు, నవంబరు 28:— పారిసు నగరమున చేబరు వారు మరల రహస్యలోచనమును ప్రారంభించిరి. దొరతనము వారికిని పార్లమెంటువారికిని సేనా నియమకులకును ఒద్దిక హెచ్చవలెనని పత్రికలు వ్రాసినవి.

పరాసువారి ప్రకటనము.

పారిసు, నవంబరు 29:— సోమకు దక్షిణమునను ప్రాచెసు ప్రెస్సోకి ప్రాంతములలోను ఇరువీడులవారును కిరంగులను కాల్చిరి.

రుష్యా

రష్యా రాజ్యాంగసభ

స్వెటోగ్రడు, నవంబరు 28:— విజయము కలుగువరకును యుద్ధము కొనసాగింపవలెన. దొరతనమువారును శాసన కర్తలును కలసి పనిచేయవలెనని శనివారమునాడు రష్యా సభలో ప్రధానమంత్రి టెరెషెవుగారు నడిపెదరు.

మంత్రివర్గము.

స్వెటోగ్రడు, నవంబరు 29:— వ్యవసాయ మంత్రి యగు కాంటుబూరి హాగ్ గారిని కోర్టు గ్రాండుమాస్టరుగాను ఎం. రిచిగారిని దేశీయ వ్యవసాయకమంత్రిగాను నియమించిరి.

రష్యావారి ప్రకటనము.

లండను, నవంబరు 29:— కార్పెఖయా ఆడవులలో రష్యావా తవస్కందమును ప్రారంభించిరి. కిర్గి బాబాకు తూర్పునను దక్షిణమునను గల గుట్టలను మేము పట్టుకొంటిమి. 700 మంది సైనికులను 6 ముఖిరంగులను ఇతర సానుగ్రులను వశపరుచుకొంటిమని వారు ప్రకటించిరి.

బాల్కను

రుష్యావారు రుమేనియావారికి తోడ్పడుట

లండను, నవంబరు 28:— రుష్యావారు చేసిన సహాయ మపారము. ఇందులకు రుమేనియావా రెంతయును కృతజ్ఞులని శోనేస్కాగారు నడిపిరి.

శత్రువులకు ధాన్యము దొరకుట

లండను, నవంబరు 27:— జిమ్మిట్టావద్ద విశేషమగు ధాన్యము దొరకినదని సోఫియా యందు ప్రకటించబడినది.

రొమేనియనులు క్రెయోవానుండి యుద్ధసాగు సంతతిని తొలగించిరని జర్మను లొప్పుకొనిరని “సెంట్రల్ న్యూస్” వార్తాసంఘమునకు అంబ్రెజ్ ను విలేఖకుడు వ్రాసెను.

సెర్వీయావారి విజయము

పారిసు, నవంబరు 29:— సెర్వీయాకు తూర్పున గ్రుని ప్రాకు వాయవ్యమున నొకగుట్టను సెర్వీయావారు ప్రశస్తముగ వశపరుచుకొనిరి. జర్మనులును బల్గేరియనులును తీవ్రముగ తలపడినను సెర్వీయావా రటనుండి కదలలేదు. శత్రువుల కపారమగు నష్టము కలిగినది. మొనాస్టిర్ కు తీరమున నున్న 1050 వ గుట్టను పరాసుయోవాలు పట్టుకొనిరి. ఆపట్టణమునకు వాయవ్యమున తీవ్రమగు పోరు జరుగుచున్నది. శత్రువులు బలముగ కాపాడుచున్న 1248 వ గుట్టయొద్దకు మేము పోవుచున్నాము. క్రెజనవ్ నా ప్రాంతమున పర్యత భూమియందు ఇటలీవారు గూడ ముందుకు పోవుచున్నారు.

రుమేనియా రంగము.

లండను, నవంబరు 27:— “డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్” పత్రికకు హోమెనరర విలేఖకు డిప్ల్యువ్రాయుచున్నాడు:— పశ్చిమవలేషియా యందు స్వతంత్ర సంఘములుగా నేర్పడిన సేనలుతప్ప తక్కినవా రందఱును తెప్పించుకొనిరి.

ఎడమకొనను యుద్ధము సలుపుచున్న రొమేనియనులు కాయధాన్యములను గాల్చినేసి అందఱును తప్పించుకొనిపోయిరిని స్వెటోగ్రాడునుండి హోమెనరరమునకు వాయువార్త (వైర్ లెస్) వచ్చినది.

గ్రీకు మంత్రవర్తము

రాజీ ఈయనకుంటు.

లండను, నవంబరు 29:—గ్రీకు మంత్రవర్తమువారు ఇక్కడ రాజీ నియోజ్యోవుచున్నారని ప్రముఖులు నమ్ముచున్నారని "ఎక్స్ప్రెస్" పత్రిక "వాస్తవమునకు" అనులేఖకుడు వ్రాసెను.

జర్మనీ

జర్మనుల కరపత్రి.

న్యూయార్కు, నవంబరు 28:—యధ్యధిపతియగుండియు జర్మనీలో హుండీవ్యాపారము చాలతక్కువగా నున్నది.

జర్మనునాకల దాడి.

లండను, నవంబరు 28:—బెర్లినునం దిట్లు ప్రకటించిరి:—జర్మనునాకలు ఆంగ్లేయమునకుబోయిలోపాప్తవద్ద ఒక కాపలానాకను మంచి దానిలోని వారిని ఖైదుగొని తట ఫడేశనాకలను గలయు వెదకి శత్రునాకలలో పోయనల్లకయే తిరిగవచ్చినవి.

బ్రిటనుపై విమానములదాడి జర్మనుల ప్రకటనము

ఆస్ట్రేలియా, నవంబరు 29:—28-న తేదీని జరిగిన దాడినిగూర్చి బ్రిటిషువారి కక్షణప్రయత్నములపారముగనున్నవి. బ్రిటిషు విమానములు మా విమానములలో నొకదానిని స్కాట్లండ్ దుగ్గ నేగూల్చినది. రెండవ విమానముకూడ తిరిగి రాలేదు గాన నదికూడ నేల గూలియుండు నని జర్మనులు ప్రకటించిరి.

కెయిజరుగారు ఆఫ్రికా క్రొత్తరాజుగారిని పరామర్శించుట.

ఆస్ట్రేలియా, నవంబరు 29:—బెర్లినులోని ఆఫీసరు టిటల ప్రకటించిరి నిన్నయదయమునకుకెయిజరుగారు బ్రిటనుకు వెళ్లిరి గాని సాయంకాలమున నే నురల బయలుదేరివచ్చిరి. కెయిజరుగారికి చేసినజలుబు తగ్గనందున ఆఫ్రికా యాచక్రవర్తిగారి అపకర్మల కాగవలదని దాక్షిణ్యము చెప్పిరి. కాన స్వాగతాది లాంఛనములు మానబడినవి. ఆనాడు ప్రాన్సిను బోసెఫుగారి కనపేటికయొద్ద కెయిజరుగారు ప్రార్థనముశ్చి పుష్పహారమును దానిపైననేసి క్రొత్తరాజుగారిని రాజీగారిని పరామర్శించిరి.

జర్మనుల కూలీలు.

లండను, నవంబరు 27:—కర్మాగారములందు పనిచేయుటకు పంపు జర్మను సేవలీయనల భార్యలకు యుద్ధపురస్కారము ఎక్కువ భృత్యము ఈయనిది వారిని కర్మాగారములం దేర్పణపగూడదని కింగ్ స్టాగ్ సభలో సాంఘికవాదు లాక్షేపణముల నుపసాదించిరి. నిష్టలకు, పాకర్మము లేర్పడవని భార్యలను కర్మాగారములలోనిది ద్రోషిణయుటవలన భార్యలను గూడను.

అమెరికా

చెయంగు పోవుట.

వాషింగ్టను, నవంబరు 28:—చెయంగు పోయెనని వారలలోని అమెరికా రాయబారి అమెరికా దోతనమువారిని వెను, విలియం పి. వ్రై విషయము నిదియు నొకతీరుననే వ్రాసి. రాజకీయగు యుక్తిచే నష్టపరిహారమును రాజ్యం తలచిరి.

కాఫ్రికా

ప్రెసిడెంటు ప్రియనుగారి మరణము

హ్యాయిస్సానెసు, నవంబరు 29:—వెనుక దక్షిణాఫ్రికా ప్రెసిడెంటుగా నుండిన ప్రియను గారు శ్రీల సభలో ఉపన్యసించుచు ఆకస్మికముగ మృతిపొందెరి.

బెనియము

ఒక బెల్లియంకివి మరణము.

పారిసు, నవంబరు 28:—రైలుబండి నడుచుచుండగ నెక్కడోయి ఎమిల్ నేర్వేరను అను బెల్లియం కని కాలుజారి చక్రములక్రింద బడి తున కతునకలై చనిపోయెను.

తే శీ య తంత్రీ వార్తలు

(0)

[మా విలేఖకుల యొద్దనుండి]

ఫిల్లీ

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన యుద్ధవార్త
ఫిల్లీ, నవంబరు 29:—27 వ తేదీగల యాక్రిందితంత్రీ వార్త హిందూదేశ కార్యదర్శిగారియొద్దనుండి రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చినది.

ఆంగ్లపరాసు రంగములు
ఆంగ్లపరాసు రంగములందు విశేషము లేమియు లేవు. ఇటలీరంగము
ఇటలీరంగమునం దంతటను త్రిప్రపుగు ఫిరంగియుద్ధము జరుగుచున్నది.

రష్యా రంగము
రష్యా రంగమునందు మారుమ్రోడు
రొమేనియారంగము.

జర్మనులు జమ్మిట్టవద్ద దామ్యాబునదిని దాటి బుఖారెస్టుకు వైక్రమిడిశను సుమారు 50 మైళ్లలోనున్న ఆలెగ్జాండ్రీయాను పునమునకు వచ్చిరి. అలాబా(అల్బా) నది ఎడమ గట్టున రొమేనియను బుఖారెస్టుకు 89 మైళ్లుదూరమున నున్న స్టాటినా అను పునమునకు వచ్చిరి.

బాల్కనురంగము.
బాల్కనురంగమున మొన్నాపునవద్ద కాలమానవైపరీత్యములవలన పదాతిదళయుద్ధము జరుగలేదు. కాని ఇటలీయ ప్రెస్సాచరస్సుకు పశ్చిమమున ముందుకు వచ్చుచున్నారు.

తంత్రీవార్తల శాఖ

వ్యాపార మెక్కువగుట.

ఫిల్లీ, నవంబరు 29:—హిందూదేశమునం దంతటను తంత్రీ వార్తల వ్యాపారము విశేషముగా నెక్కువై నది. బహుశః ఇది దేశపు పూర్ణాభివృద్ధివలననే లేక వర్తక వ్యాపారముల యభివృద్ధివలననే ఇట్లు కలిగినది. యుద్ధమువలన పురుషులలో చాలమంది యుద్ధరంగమునకు బోవుటచేతను, తంతులు తక్కువగుటచేతను వ్యాపారవృద్ధివలన చాల కష్టము గలుగుచున్నది. ఇందువలన ప్రజలిచ్చు తంత్రీవార్తలను ఆలస్యముగా పంపబడుట కలుగుచున్నది. 24 గంటలలో ఉత్తరము లందగల స్థలములకు తపాలుమాలముగా వార్తలను బంపుట వారంభించుట నుంచిరి. తంత్రీవ్యాపారముల వృద్ధికి దోడు దక్షిణమునందు తుపానువలన తంతులకు కొంచెము నష్టముగలిగి వార్తలకాటంకము గలిగినది. తుపానువలన 90 మైళ్లవఱకు తంతులకు ప్రమాదము గలిగినది.

హిందూదేశ పారిశ్రామిక పంచాయతీ సంఘము.

ఈసంఘమువారు జనవరిలో రంగూనులో దిగవలసియుండిరి. కాని మఱల వచ్చు తీరకాలము వఱకు ఈసంఘమువారు బర్మాకు బోరని తెలియుచున్నది.

దక్షిణ హిందు స్థానము

విశాఖపట్టణము మ్యూనిసిపలను

కొన్నిలరు నియోజనము.

విశాఖపట్టణము, నవంబరు 28:—దేవాలయం వాద్లకు ఒక కమిషనరు పదవి 18 వ తేదీకి భారీపదవిని తలచిరి. మ్యూనిసిపలు ఆఫీసుయొద్ద ప్రకటనమును కట్టెదనుకొని. బాలీ బుదన్న క్లిబ్బు వారు నలుగురు ఆఫీసు తేదీ యగు 14వ తేదీని కళాకాలోపాధ్యాయుడగు శ్రీనంగయ వెంకటసుబ్బయ్యగారిని నియోజించిరి. ఆయన 18 వ తేదీ నాటికి కొన్నిలరుగానే యుండెను. పోలిస్టెజి అప్పగింపువల్లగా కిందులకు పోటీ చేయగోరిరి. భారీసంగతి తెలియగానే హావరే మేజిస్ట్రేటుపదవికి నాటి నామా నియోజించిరి. వీరి పట్టణమున చాల పలుకు బడి గలవారు. ఎల్లవారును వీరిని నియోజింప గోరిరి. భారీ కానున్న కొన్నిలరు చిత్రముగ పనిచేసెను. నియోజకులకు చాల నిరుత్సాహము కలిగినది. నియోజనము సక్రమము కాదని నియోజకు లాక్షేపించిరి. మ్యూనిసిపలు సంఘాధ్యక్షులును బాలీ బుదన్నక్లిబ్బు ఆధ్యక్షులును రాష్ట్రీయ కాన సభలో స్వపరిపాలన పక్షపాలకులగునగు మా. వేంకటపతి రాజుగారు బాలీ బుదన్నక్లిబ్బులో నొకసభ్యుడగు నుజయ్యగారి కనుకూలముగ పరిష్కరించిరి. నియోజకులు ఆగ్నాగిపు సెట్టిగారిని నియోజింపవలె ననుచున్నారు. ఈవిషయ మింకను కలెక్టరువద్దకు పోవలసి యున్నదని యొకరు తంత్రీవార్త వంపిరి. [నవనాంతముల గురుతు లంతరించుటచే నష్టయము చాల క్షేప్తమైనది.]

కొచ్చిరాజుగారు

తిరిగివచ్చుట

మోకూర్క, నవంబరు 29:—కొచ్చిరాజుగారును వారి రాజీగారును దివానుగారును అనుచులును ఈ ఉదయమున 8 గంటలకు మోకూరులో దిగిరి. ఆనంతరము వారు తెరుతురిలి బంగాళోకుబోయి అక్కడ ప్రజల సన్మానముల గాని ఎన్నాకుళముకు బోయిరి.

ఎన్నాకుళములో దిగుట

ఎన్నాకుళము, నవంబరు 29:—కొచ్చి రాజుగారు ఈ మధ్యాహ్నము ఎన్నాకుళమునందు దిగిరి. స్టాటుఫానుము మీద అనేకులు వారికి స్వాగత మొసంగిన వెనుక వారందఱును దర్బారు భవనమునకు బోయిరి. ప్రజలును ఉద్యోగులును సన్మానపత్రము నొసంగిరి.

బొంబాయి.

ఉప్పు విక్రయము

1915-16 లో శాఖవారు 135½ లక్షల మణుల ఉప్పును బొంబాయిలో విక్రయించిరి. 1914-15 లో కంటే 8 లక్షల మణులు మెచ్చు. 10 సంవత్సరముల క్రితము పన్ను తగ్గించిన పిమ్మట 1914-15 లోతప్ప మరెవ్వరును నింక మెచ్చును మెట్లు ఆదాయము రాలేదు. వ్యయముకూడ కొద్దిగా తగ్గినది. నికరపులాభము. 118½ లక్షలు. నామానాకంటే చాల మెచ్చు.

హైదరాబాదు నైజాముగారు.

బొంబాయి, నవంబరు 29:—వీరు నేనాదయమున సపరివారముగ బొంబాయికి వచ్చిచేరిరి.

బంగాళము

బంగాళా కాంగ్రెసుకమిటీ

కలకత్తా, నవంబరు 29:—బాబా సురేంద్రనాథ్ టెగోగారి ఆధ్యక్షత క్రింద నేడు సాయంకాలమున జరిగిన సభలో పండిత భిషను నారాయణధారుగారి మరణమునకు సంతాపమును తెల్పుటకు తీర్మానింప బడినది.

రోస్టాను సె ప్రభువుగారికి బంగాళాగవర్నరు పదవి పత్రికాభిప్రాయములు.

ఎంతైనా పత్రిక.

కలకత్తా, నవంబరు 29:—ఈ ప్రభువు గారిదివరకు చాలసారు లీదేశమున కంచారము చేసెయున్నారగానదికవటి ప్రశ్న లన్నియును బాగుగా తెలియును. వీరి కిపుకు 41వ ఏడు జరుగుచున్నది. గవర్నరుపదవి నిచ్చుట కేవలము చాలదని తోచవచ్చును; గాని వీరిదివరకు చేసిన పని వీరివైని విశ్వాసమును కలిగించుచున్నది.

టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక.

ఇంగ్లాండునుండి పంపబడు చాలమంది గవర్నరుల కంటే నీ ప్రభువుగా నిర్మి విషయములును బాగుగా తెలిసి కొని యున్నారు. 9 సంవత్సరములు పాన్ మెంటులో యూనియన్లు మొదలుగా నున్నారు. యూనియన్లు అనుట వలన ఆకక్షి వారందరును సంపత్తి స్వభావులని తలచు వారికి పంతుష్టి కలుగకపోవచ్చును. ఈ ప్రభువు జట్లంకు మార్పిణిగూ గారి కుమారుడు. విశేషముగా నాష్టి గల వారు. వీరి కుటుంబ మనేక పురుషులగుముల నుండి ప్రభుత్వ భిక్షి గలిగి పనిచేసి యున్నది. కాన వీరి నియోజనము చాల నుంచినయేతోచుచున్నది. బంగాళమునందన్ని కక్షలవారికిని ఎవ్వరునుగూడ సంతృప్తిని కలిగింపజాలరు. ఈ విషయము నీ ప్రభువుగారు గుర్తించురు గాక.

సంయుక్త రాష్ట్రములు.

సంయుక్త రాష్ట్రముల లెట్టి నెట్లు గవర్నరుగారు.

అలహాబాదు, నవంబరు 29:—నర్ సేయున్మెచ్చు గారు మంగళవారమునాడు ఎటావాపురమునకు బోయి ప్రజలయొక్కయు పురపాలక సంఘమువారియొక్కయు సన్మానముల నందిరి.

బర్మా యుద్ధనిధి

రంగూను, నవంబరు 29:—బర్మా యుద్ధనిధికి రంగూను ప్రసిద్ధిమమున వచ్చి పడుచున్నది. నిన్నటి సాయంకాలము వఱకు 25 లక్షల రూపాయలు సమాలయ్యెను. నిధిని ప్రారంభించి నుమారు 3 మాసములైనది. ఈ మొత్తమును నిధినిర్వాహకులు రాజప్రతినిధిగారు బర్మాకు పంపింపుటకు వారి కొనసాగెదరు.

కలగూర గంప

ధనము

ధన మూల్యమైన పదార్థము. ఎందుచేతను? సర్వ కార్యముల నెరవేర్చునది. ధనార్జన సర్వపదార్థముల నార్జించుట; ధనమును దాచియుంచుట అన్నిటిని దాచియుంచుటయే. ఈ ధనము ఒక పురుషున కెట్లో దేశమునకట్లే. జాతీయ ధనమును దాచుట యనగా ప్రతిపురుషుడు తనధనమును దాచుకొనుటవలననే దానికి సాధనములు.

చిన్న తనములో బాగుగ పాటుపడి, విద్యనభ్యసించి, యోషని, తాను జేయగలది దానిని జేయుటయును బరిశీలించి, దానిని శ్రద్ధతోను పూనికతోను జయము గలుగునట్లు జేయుట.

సేర్పగాని, శ్రద్ధగాని తక్కువైన మనవలన సంపాదించవలసిన ధనము తక్కువగుటచేత జాతీయధనము తగ్గి పోవును.

మన వాంఛలను, ఖర్చులను తగ్గించుకొనియు, నిష్పయోజనము వ్యయము లేకుండగ జేయుట.

సాధ్యమగునంతవరకు దేశీయవస్తువులనే కొనుచుండుట. వీనిని పాలించి మన దేశవృద్ధికి పాటుపడుట యొక కష్టమా!

ప్రపంచములో పెద్దగోరి

ప్రపంచములోని గోరిలలో బీజపూరు గొంపజగోరి పెద్దది. దీని అక్షరగోళముయొక్క మధ్యరేఖ 124 అడుగులు. గోళము స్తంభముయొద్ద ఆరంభములో పదిఅడుగులు. దశసరి కలిగియుండి భిరమున 9 అ. కలిది; అందుచేత బయటకు మధ్యరేఖ 144 అ. ఆ గోళము ఆక్రమించిన ఆవరణము 18,109 చదరపు అడుగులు. ఆ నిర్మాణముయొక్కయొత్తు 200 అ. దీనిని మించినది మరియొకటి లేదు.

దీనిని బీజపూరు సుల్తాన్ మహమ్మదు కట్టించినాడు. తనతండ్రి కట్టించినగోరిని విలవలో మించినదానిని కట్టుట కాలోచించి గుణములలో మించినదానిని నిర్మించుట అ సాధ్యమని మానమున దానిని తిరస్కరించుటకు దీనిని కట్టించినాడు. వాస్తవముగ బీజపూరులోనేగాదు ప్రపంచ మంతటిలోను దీనిని మించిన గోళములేదని చెప్పవచ్చును.

వింత కూరకాయలు

ఇంగ్లాండులో వెస్టుమిడ్లర్ ఫుల్వలతోటల అధికారి వింతయైన కూరకాయలను జూపినాడు. పోర్స్లీప్ అను ఒక విధమైన కాయ, 38 అంబు పొడగు గలది; 20 1/2 అంబు చుట్టుకొలత గల ఉల్లిపాయ యొకటి. ఒక గోతములో పెరుగుచున్న యొక పిక్లెట్టుకు ఒకపండు గలదు; దాని చుట్టుకొలత 16 అంబు.

ఓషధులు.

మందుల కుపకారిండు ఓషధుల నేకములు యూరోపు దేశములందు పెంచుచుండిరి. ఈయుద్ధమందు వాని నాశనము సంభవించు ఖోకవంతకాదు. ఇంగ్లాండులో వాటిని పెంచుటకు పాకశాలల యజమానులను ఇంగ్లాండు వైద్యులు ప్రోత్సహ పరచుచున్నారు. ప్రతిబడిలోను మొక్కలను పెంచుటకవ్యాపారమై యున్నది. ఒకొక్క పాకశాలలో నొకొక్క ఓషధిని పెంచి జాగ్రత్తపరచవలెను. పెంచుట సులభముగాని పెంచినవాటిని జాగ్రత్తపరచుట సులభము కాదట. ఎండవేయుటకు సంక్రమించుటకు నేర్పుకావలెను. దానిని పరిశ్రమజేసి ఉపాధ్యాయులు నేర్పుకొనుచున్నారు. మనదేశములో ఓషధుల నేలమంచి జాగ్రత్తపరచ కూడదు?

బాగారువరముగల రాబందు.

రాబందులలో నొకరక మిది. దీనినిపెంచుట యసాధ్యమని పత్తులను పెంచువారు అభిప్రాయపడుచుండిరి గాని యిటీకల కొందరు దానిని చచ్చికచేసి పెంచుట యసాధ్యము కాదని తెలియజేసినారు. దానికి ధయ మననది తెలియదు; దానిని రేగించిన భయంకరమైన దది; ఆహారముకొరకు విరామములేకుండ వెంటతిరుమును; ఆయినను ప్రేమ, అనురాగము, విశ్వాసుము, ఉల్లాసములు, ఈపక్షికి తెలియనివికావు. దీని సౌందర్యమును, దీని విశాల నేత్రములును, దీని యున్నత భిరమును జూచి, ఆనందించి దీనిని పక్షిరాజుని పేలచెదరు; కొందరు వీరి క్రూర్యమును, భయంకరత్వమును దీనిముఖమందు కనిపెట్టి దీనిని తిరస్కరించెదరు. అట్టిది ఈపక్షి.

ఇది సాధారణముగ కొండలలో నున్నత భిరములపై గుడ్డును, ఒకటి లేక రెండు, పెట్టును; దీనిగుడు రాయి భిరముపై ఎండిన వృక్షశాఖలతో నిర్మింపవలెను. గుడ్డు నెరిగి పక్షియైనపుడు రెక్కలబలమును పరీక్షించుటకు దగ్గరనే, యొక చెట్టున్నటుల్ని గూడునకు స్థలమును, వెదకును.

ఈరాబందులకు సంగమకాలము. నవంబరు డిసెంబరు నెలలు; ఆతరువాత జనవరి ఫిబ్రవరులలో గూడునుకట్టును; ఏప్రిల్ మే నెలలలో గుడ్డును పెట్టును; అది ఆగస్టువరకు పెరుగును.

ఇది మాంసాహారము కలది. చిన్నచిన్న జంతువులను పట్టించును. వచ్చినవారి యెముకలను దినును. ఇది దొంగతనమున జంతువులను పట్టును. ధైర్యముతో వేటాడి ఆహారమును దెచ్చుకొనును. పరుగెత్తుకాకులను, ఉడతలను పట్టుట రాబందునకు సరదా. పెద్దెంబరు నెలలలో పిల్లలకు వేటాడుట తల్లి తండ్రులు మపును. దీనివేటాడు సాగును చూడతగినది.

గమలసంపద

మెక్సికో దేశములో గమలసంపద యద్యుతము; దానిని ప్రపంచములో అలకాదేశమని చెప్పవచ్చును. బంగారము, వెండి, రాగి, సీసము, పాదరసము, సత్తు, ఇవన్నియు రాతులు రాసులుగా ఆదేశమందు దొరకుచున్నవి. అనేక సంవత్సరములనుండియు ఆలోచనలను బయటకు దీయుచున్నను వాటివిది భాగమునే దీయగలిగి యున్నారని భిరజశాస్త్రజ్ఞుల యభిప్రాయము. ఎన్నో సంవత్సరములనుండియు నెలకొక లక్షకు తక్కువగానుండ పిపాల కెరసనాయిలోను దీయుచున్న ఆగని తగ్గలేదట. అట్లే నేలబొగ్గు గనులకూడ గలవు. ఆహా! ఏమి సంపద!

గ్రంథస్వీకారము

(-)-

ఇండియను ఇంకు

ఇది సంవత్సరాదిసంచికవంటి వార్షికపత్రిక. దీని యందు చిత్రచిత్రములగు రంగుల పటములును విడిపటములును చక్కని ఆంగ్ల భాషావ్యాసములును గలవు. ఇది మూడు సంవత్సరములనుండి ప్రకటింప బడుచున్నది. ఒక ఏటికంటె నొకపేడిది చాల భాగుగా నమర్చబడుచున్నది. ఎవరర్హు డిగ్ని గారు దీనికి సంపాదకులు. ఈ గ్రంథముల విక్రయమునలన వచ్చిన లాభము సామ్రాజ్య యుద్ధనిధి కియ్యబడుచున్నది. దీనిలోని చిత్రములు ముఖ్యముగా చూడదగినవి. చిత్రకథలు, వ్యాసములు, మున్నగునవికూడ చాల గలవు. ఈ సంవత్సరము కార్మికేలుప్రభృతి. ఎం. వి దురంధరుగార్లు మున్నగువారు పలువురు సంపాదకునికి తోడ్పడి చిత్రలేఖనములను వ్యాసములను పంపిరి. ఎరల్దీనార్థమగారును సర్ వెలంత్తు చిరలు గారును వ్రాసిన వ్యాసములు మనోజ్ఞములు. నిజముగ నిది ర 5 లు వెల చేయు ననుట కాక్షేపణ లేదుగాని సర్వజన సులభముగ నుండుటకు ర 1-0-0 మాత్రమే వెల ఏర్పరచ బడినది. పి. కే. వ్యారా తెప్పించుకొనిన వారికి 1-7-0 లు అగును. ఇది క్రైస్తవము బహుమతికి యుచితమైన చక్కని గ్రంథము.

“ధాకరుస్సింకు అండు కో, కలకత్తా”

అని వ్రాసిన వలయువా రీగ్రంథమును బడయు గలుగుదురు. ఆంగ్లరసన యగు తరుణి బర్మామునతి బర్మాసోపరి మున నెండికాప్రసారము మున్నగుపటములు చూచితిరదగినవి.

అనంతపురము స్వరాజ్యసమితి

27-వతేదీని అనంతపురమునందలి స్వరాజ్యసమితి శాఖ వారు సభజరిపిరి.

జి. భద్రయ్య శెట్టి, డి. హన్మప్ప శెట్టిగారు, వై. శ్యామరావు, వై. శేషగిరిరావు కె. నరసింహమూర్తి ఆచారి, తి. హనుమంతరావుగార్లు సభ నలంకరించిరి. జి. భద్రయ్య శెట్టిగారు సభకు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి.

గాడిచెల్ల హరినర్సయ్యత్తమరావుగారిని ఆంధ్రదేశము నకు రాష్ట్రీయకార్యదర్శిగా నెన్నుకొనునట్లు సభ వారు తీర్మానించిరి.

శ్రీమతి ఆనిబెసంటమ్మగారిని వీరారు మధ్యపరగణా లలో జరుగుచుండు దివ్యజ్ఞానసభకు రానివ్వకుండా చేసిన గవర్నమెంటువారి ఉత్తరువు అక్రమమనియు న్యాయ విరుద్ధమనియు సభవారి యభిప్రాయము.

లోకమాన్య బాలగంగాధరతిలకుగారిని విడుదలచేసిన విషయములో బొంబాయి హైకోర్టువారు పేరొందిన బ్రిటిష్ న్యాయపరీక్షన చేసినందులకు సభవారు తమ సంతోష పూర్వకమైన అభినందనములను నివేదించుచున్నారు.

లోకమాన్య బాలగంగాధర తిలకుగారిపై విషవూరితమైన వ్యాసము వ్రాసిన మెయిలు పత్రికవైని మద్రాసు గవర్నమెంటుగారు తమ ఆయత్నమును గనబరచుటకు తన చర్య పుచ్చుకోవలసినదని సభవారియభిప్రాయము. ఒక విలేఖకుడు,

హాలండుదేశము.

III

1650-వ సం॥న ఆరంజిసంతతి కొకశివు వారసు అయ్యెను. అప్పటికి సర్వరాష్ట్రాధిపత్యము గలిగియుండిన బాక్ డివిట్ అను నతడు విలియమున కుండిన రాష్ట్రములను ఇతర రాష్ట్రములతోగలపివేసెను.

1672-వ సం॥న ఆరంజి సంతతి వారసుడగు విల్లియము (ఇంగ్లాండుదేశపు 3-వ విల్లియము) అధికారవంతుడు కాగనే డివిట్టుబలము తీగించెను. విల్లియము రాజయ్యెను

1702-వ సం॥న విల్లియము మరణానంతరము ఆరంజి సంతతి యంతరించెను. వారి యధికారమును పోయెను 1747-వ సంవత్సరమున ఆరంజికుటుంబమువారి జ్ఞాతియగు నొకడు మఱల అధికారము నొందెను.

17-వ శతాబ్దము నందు నూతన ప్రజాపాలితదేశము జిజ్య పారిశ్రామిక సారస్వతాది సర్వవిషయములందు నభివృద్ధిజెంది ఆప్రదేశమున సముద్రాధిపత్యము వహించెను సముద్రము ఆతీరమునందనేక ప్రదేశములలో భూమినిగోసి భూమినుండి కొన్ని చీలికలను సముద్రములోనికి జొచ్చి, యుండునట్లు చేసియున్నది. ఈస్థితియు, దేశమునాగరికతగల దేశముల మధ్యమున నుండుటయు, ప్రజలు సముద్రాంతర వ్యాపారచింత మిక్కుటముగ గలిగి యుండుటయు, వాఙ్మహాజ సాహసోత్సాహమును వారివృద్ధికి నేక విధముల తోడ్పడెను. వీనివలన దేశపు వాణిజ్య మభివృద్ధిచొంది ఆకాలము నందు వాణిజ్య విషయమున ఆదేశ మగ్రస్థానము నొంది యుండెను.

బ్రిటిషువారు ఈస్ట ఇండియా కంపెనీను ఆవ్యాపారమునందు జాల భాగముతమకే గలుగునట్లు కానవలెన నేర్పఱచుకొనిరి. ఈ కారణముననే యుద్ధము లనేకములు లేటగ్గించెను. ఈపోటీ యందును ఇతరదేశములతోడి పోటీలయందును పరిశ్రమలు వృద్ధియై మహాస్థితి నొందెను.

స్పెయిను తోడియుద్ధమునకు ముందే డచ్చినావికులు తమ సహజ వ్యాపారపరత్వముతో ఆఫ్రికాయందలి బంగారు తీరము (గోల్డ్కోస్టు) నకును, తూర్పు పశ్చిమ ఇండియాదీవులకును, కేతేతీరములకును బోయి వ్యాపారముల నభివృద్ధిచేయుచుండిరి. 17వ శతాబ్దపు ప్రారంభమున రెండు కంపెనీలు తూర్పు ఇండియాకంపెనీ, పశ్చిమ ఇండియా కంపెనీలను నామములతో నేర్పాటు చేయబడెను. తూర్పుఇండియా కంపెనీవారు హిందూదేశము నందలి కొన్ని స్థానములనుండియు, తూర్పుఇండియా దీవులనుండియు పోర్చుగీసు వారిని పాఠదోలి ఆఫ్రికాకు దక్షిణమునందున్న గుడ్ హోప్ అను జలసంధి ప్రాంతమున డచ్చి రాజ్యమును స్థాపించిరి. ప్రస్తుతమున్న తూర్పు ఇండియాదీవులు మున్నగు ప్రాగ్భదేశము లన్నియు తూర్పు ఇండియా కంపెనీవారు సంపాదించినవియే. కాని పశ్చిమమునందు పశ్చిమ ఇండియా కంపెనీ వారంతేయును జేయలేకపోయిరి. ఆక్కడ బ్రిటిషువారితో పోటీ లేటగ్గించెను. 1652 వ సంవత్సరపు నాకాయుధమునందు బ్రిటిషువారు డచ్చివారి నోడించి, డచ్చివారి నాకాయుధము ఇంగ్లీషు అఖ్యాయమునందు తీరమును కొంతవఱకు తుడిచిపెట్టెను. బ్రిటిషువారు డచ్చివారితో సఖ్యము గలిగియుండగోరిరి. కాని డచ్చివారు లక్ష్యపెట్టలేదు. 1665వ సంవత్సరమున నింకొకయుద్ధము జరిగెను. బ్రిటిషువారు కొన్ని విజయముల నొందిరి. కాని 1687 వ సంవత్సరమున డిహూట్ అను డచ్చి నాకోదోగ్గి భేమునదిపై గ్రేప్స్ పండు అను రేవు మఱకు బోయెను. ఎవరికిని జయము గలుగకయే యుద్ధము సాంత మయ్యెను.

అప్పటికి ప్రాప్త బలవంతమయ్యెను. ఆదేశపు రాజు తన రాజ్యమును విస్తారము జేసికొనదలంచి చుట్టుప్రక్కల దేశములవైకి బోవఁ జూచుచుండెను. ఆంగ్లేయులు పరాకుల రాజ్యము పెంపొందకుండునట్లు తలపెట్టియుండిరి. ఆంగ్లేయులును, డచ్చివారును, స్వీడనువారును గలసి 1688 వ సంవత్సరమున యుద్ధము సలిపి స్పెయినువారి క్రిందనుండిన నెదర్లాండు ప్రదేశములను లాగుకొనిరి. ఈయుద్ధముముగిసినవెనుక ఆంగ్లేయులును, స్వీడనువారును డచ్చివారిని వదలిన తరువాత పరాకురాజు హాలండుపై బడెను. 1672 వ సంవత్సరమునండి 6 సంవత్సరములవఱకు ఘోరయుద్ధముజరిగెను. డచ్చివారి స్వదేశాభిమానమును, శౌర్య పరాక్రమములును పరాకుల నోడించి వారిని వెనుకకు నెట్టివేసెను.

TELEGRAMS.

Recent Air-raid.
Berlin Statement.

LONDON, November 29.
AMSTERDAM. - A Berlin official announcement regarding the air-raid of the 28th instant says: - The British defence was extraordinarily strong. One airship was brought down by hostile air-craft near Scarborough and the second has not returned and must be considered lost.

German Aeroplane Brought Down.

LONDON, November 29.
The Admiralty says: - The Commodore at Dunkirk has been informed by the French authorities that they brought down an aeroplane at a quarter past two on Tuesday with two naval Lieutenants and a large scale map of London on board.

FRANCE.

SECRET SESSION OF THE CHAMBER.

LONDON, November 29.
PARIS. - Another Secret Session of the Chamber has opened. Newspapers urge closer co-operation between Government, Parliament and the Army.

Death of a Belgian Poet.

Poet Falls Under the Railway Wheel.

LONDON, November 29.
PARIS. - The Belgian Poet Emilie Verhaeren has been killed while boarding a train in motion at Rouen. He slipped and fell beneath the wheels and was shockingly injured.

RUSSIA.

War to a Victory.

Premier's Declaration Expected.

LONDON, November 29.
PETROGRAD. - It is expected that the new Premier, Mr. Trepoff will on Saturday next in the Duma assert the necessity for carrying on the war to victory and effective co-operation between the Government and the legislature.

Ministerial Changes.

PETROGRAD. - Count Boonski has been relieved of his functions as Minister for Agriculture and has been appointed Grand Master of the Court. M. Rittich has been appointed Minister of the Interior and of Agriculture.

GREECE.

Resignation of Greek Ministry

Imminent

LAHORE, November 29.
LONDON, November 27. - The Exchange telegram Company's Rome correspondent says: Diplomats believe that the resignation of the Greek Ministry is imminent.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, November 29.
Following telegram, dated the 28th instant, has been sent by H. E. the Viceroy from the Secretary of

of importance is reported from the British fronts. Artillery activity has increased on the whole Italian front.

The Russian front is unchanged. The fighting the Danube at Siminitze, have driven 50 miles south-west of the town of Slatina, 89 miles from the front, has prevented infantry action and the Italians continue their

Department.

Traffic.

November 29.
A very rush of traffic is reported in part due to the fact that the Government has put a large number of troops on the move to the front.

TELEGRAMS.

CALCUTTA.

The New Governor of Bengal.

The "Empire".

CALCUTTA, November 29.
Commenting on the appointment of Lord Ronaldshay as the "Empire" says: The future Governor of Bengal has already an acquaintance with the problems of the east where he has made several extensive tours. He is in his forty-first year which may seem young for a Governor, but his record is one to inspire the utmost confidence.

The "Times of India."

BOMBAY, November 28.
The "Times of India" commenting on the appointment of Lord Ronaldshay says: He is better prepared for his task than are most Governors appointed from England. He has the additional advantage of having nine years Parliamentary experience though the fact that he sat as a Unionist may prejudice him in the eyes of those who believe that the Unionist benches are the home of reaction. If it is added that Lord Ronaldshay as the son of the Marquis of Zetland is the heir to great possessions and member of a family that for many generations has served the State faithfully and well, we think it will be generally recognised that his selection is amply justified. It is quite certain that no one could be appointed who would find favour in the eyes of all parties in Bengal but for that Lord Ronaldshay must be fully prepared.

Pundit B. N. Dar's Death.

Expression of Regret.

CALCUTTA, November 28.
At a meeting of the Bengal Congress Committee held this evening under the presidency of Babu Surendranath Banerjee a resolution was passed expressing regret at the death of Pundit Bisban Narain Dar.

BOMBAY.

Salt Department.

BOMBAY, November 29.
The Salt Department of Bombay Presidency dealt with 135½ lakhs of maunds of salt in 1915-16 or three lakhs more than in the preceding year. The gross receipts of revenue were (with the exception of 1914-15) the highest attained since the reduction of duty ten years ago. There was a slight decrease in expenditure and the net profits amounting to Rs. 113½ lakhs were considerably above the average.

Mr Sastriar's Programme.

POONA, November 29.
The Hon'ble Mr. Sastriar, President of the Servants of India Society, has arrived here after attending the joint meeting of the committees of the Congress and the Muslim League at Calcutta. He proposes to stay here till the 22nd of the next month on which date he leaves for Lucknow to attend the meeting of the All-India Congress Committee which has been fixed for the 24th December. He also attends the sessions of the Congress at Lucknow.

BURMA.

25 Lakhs to be Presented to Viceroy.

As Burma's Contribution For War.

RANGOON, November 29.
Subscriptions to the Burma War Fund continue to come in from Upper Burma and up to the last evening the total has reached twenty-five lakhs within three months of the starting of the Fund so that a very handsome purse is expected to be made over to H. E. the Viceroy on Saturday by the Burma Chamber who are making the presentation to the British Government in token of the appreciation and gratitude of the people of Burma for the protection they owe to the fighting forces of the Empire.

PUNJAB

C. and M. Gazette's Outburst

Against Ebrahim Rahimtullah.

LAHORE, November 29.
Commenting on the discussion at the informal gathering held on Saturday night when the members of the Bombay Presidency Association met to exchange views with Sir Krishna Gupta, the "Civil and Military Gazette" writes: - The Bombay Congress leaders had a field day recently when they met to exchange views with Sir Krishna Gupta. We have no intention of following the speaker through the suggestions they made for bringing in an Indian millennium, but there is one statement of Sir Ibrahim Rahimtullah which calls for some criticism. Sir Ibrahim is a member of the Imperial Legislative Council and his views may, therefore, be supposed to carry weight with some people. But it would be difficult to imagine a greater or more mischievous nonsense than what he talked about the Indian Army assuming him to have been correctly reported. It is childish to say that the economic progress of India has been hampered by the necessity for maintaining the Indian Army. It is worse than childish to pretend that army is excessive in numbers for India's internal needs. The fact that she was able to answer the call of the Empire and to send a couple of divisions to France and more troops elsewhere at a later period does not in the least prove that her army is excessive for its moral duties. The occasion was one in which risks had to be taken for the sake of the Empire and they were taken. But it is childish to pretend that the risk was negligible in comparison with Japan is peculiarly unfortunate. Japan's economic progress has been greater of India because her people are of a more enterprising and they have shown an adaptability to conditions that has so far been unknown in India. The paper

TELEGRAMS.

adds "Even suppose Sir Rahimtullah was right in claiming that India's military expenditure is more than is required for her internal security, this is surely a very short view to take of India's responsibilities. India pays nothing or practically nothing for security from attack provided for her by the British Navy. Are the nationalist politicians prepared to accept from Great Britain that security without recognising any claim India when the foundations of the Empire are assailed?"

UNITED PROVINCES

The Lieutenant-Governor at Etawah.

ALLAHABAD, November 29.
His Honour Sir James Meaton received addresses from the Municipal Board and District Board at Etawah on Tuesday. In the course of his joint reply, his Honour paid a high compliment to Etawah remarking that it was in many ways a model district, and if he had to begin life over again, it would be to Etawah he would like to be posted because of the variety of interests to which the leading men of the district had devoted their energies and of the kindly relations which subsisted between them and the Government officials. Sir James Meaton said that the remarks made by the Municipal Board regarding the Municipalities Act were as unexpected as they were gratifying and he was confident that nothing out good would ultimately come from that measure, in spite of the storm of protest it had aroused in certain quarters.

SOUTH INDIA.

Cochin Rajah's Arrival.

SHORNUR, November 29.
His Highness the Raja of Cochin accompanied by his consort and the Dewar, Mr. Shore I. C. S., and a large retinue arrived this morning at Shornur by 8 a. m. His Highness accompanied by Mr. Browning Motored to the Sheruthuruthi Palace where a large number of the public of the Malabar taluk in the State presented His Highness with an address of welcome. His Highness made a short reply thanking the gentlemen for the welcome.

After breakfast His Highness and party left for Ernakulam by a special train at 11-30 a. m.

ERNAKULAM, November 29.

His Highness the Rajah of Cochin and his illustrious consort and children with Mr. P. Damodara Menon, the Sarvachakravarthy and retinue returned this evening from his Delhi tour, and was received on the platform by the officials and leading non-officials of the State. After a short conversation with those present, the party moved in procession to the Durbar Hall where an address of welcome was presented to His Highness by the president of the Cochin Mahajana Sabha. His Highness made a short reply. The whole town was decorated in honour of the occasion.

BRIEF TELEGRAMS.

The Indian Industrial Commission, which was expected to arrive in Rangoon early in January, will not come to Burma until the next cold season.

H. H. the Nizam of Hyderabad attended by his staff and a large retinue arrived in Bombay by a special train at forenoon to-day.

LATEST TELEGRAMS.

LONDON, November 29.
Mr. Ward Price wires from Salonika that German drin sergeants are making the best of the reservoir of sturdy peasant material in Asia Minor. The capture of Monastir is one step towards cutting the channel connecting the Germanic powers with that reservoir. No strength that can be spared to hasten the fulfilment of this operation will be wasted. ("Pioneer cable")

Commenting on the appointment of Lord Ronaldshay as Governor of Bengal the "Englishman" says: He is a safe man not because he has expressed particular opinions but because his whole outlook on problems of India has been eminently sane and practical. He will come to India with a firm belief in the importance of this country in the Imperial scheme of things, with a desire to make Bengal peaceful, prosperous and contented.

The "Statesman" says: - "We may expect to find in Lord Ronaldshay, a ruler, who will be an uncompromising foe of sedition."

The "Bombay Chronicle" strongly condemns the appointment of Lord Ronaldshay as Governor of Bengal saying that Lord Ronaldshay is the champion of the bureaucracy at its own valuation and he is profoundly out of sympathy with the political aspirations of the educated Indians as belonging to the Imperialist school of Lord Curzon. He represents the extreme Tory attitude towards India and his appointment redoubles a party job. The paper emphatically protests against the unfairness of such an appointment at the present time apart from the danger it spells to Bengal in regard to the repressive policy so strongly favoured by the official world at Delhi and Calcutta.

నోటీసు.

1-12-16-వ తేదీ నుండియే వేమూరి రామ

మూర్తిగారు ఆంధ్రప్రదేశ్ పక్షమున నెల్లూరు

పశంబుగ పనిచేయు చుండురు. కావున

దారు లెకమీదట తమ చంపాలను వ

చుచుండ ప్రార్థితులు. అమృతంజన

బొమ్మపములు గూడ వారి తావున వ

కావున నచటివారు వారి తావున కొనినచ

ముగను త్వరితముగను దొరకగలవు.

జూబులు.

విలేఖకులకు సూచన

బంకతనము, భట్ల మొదలగు పురవాసి:— ప్రకటనకు చింతింపబడును. సంపాదకుడు.

శాసనసభ-ప్రశ్నలు.

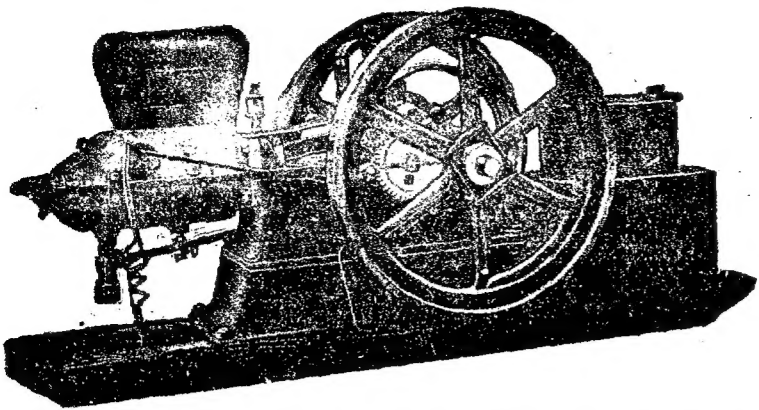
చిన శాసన నిర్మాణసభయందు గలదిని ప్రశ్నలు:— వాకొకవిలే గన్నవై. కాకినాడలో గౌరవ శ్రీ పోలవరము జమీందారుగారు, రావుబాద్దరు మార్కెట్ నాయకులను నాయకులుగా రుండగ, గౌరవశ్రీ సీతారామి పొగారు పండితులగు గారు కల నిజాం కిచ్చిన పద్మకులను దేలియగోరును మండలసభయందు గావించబడిన తీర్మానమును శాఖపట్టణమందలి గౌరవనీయులగు భూపతిరాజు తిరాజుగారు ప్రశ్నించు నేల సంభవించెను? ఆ తీర్మానంబడిన రామచంద్రపురమందలి పద్మకులంబలసభకు లవరము జమీందారుగారే యధ్యక్షులు, ఆ తీర్మానము ను ప్రతినిధులు నిర్ణయముగ జరిగించుచున్న శ్రీ మార్కెట్ నాయకుల ముద్రి నాయకుల గా గా పతిగారి ప్రక్కనే కూర్చుండిరి. కాని మే. బ్యాంక్ జిల్లా కలెక్టరులకు క్షేపితంబులగుటచేత వారిని గురింపజేయు ధృష్టాంతంబడిన పక్షమున కొన్ని బాధలుండవచ్చునని సంకోచించి యుండవచ్చును. ఇటులనే విశాఖ నుండి న్యాయవాదులై స్వతంత్రులైన యిద్దరు గౌరవ యుండ, ముద్రగుల పట్టణపాడేగారి సంస్థానమును శాఖ వాస్తువారు స్వాధీనపరచుకొని వారికి చాలకుండ యున్న గురించిన ప్రశ్నలను కాకినాడలోని శ్రీ లక్ష్మణంబు జమీందారుగారు గురుకుటను జూడ, వాస్తవములను న్యాయనాయకుల రావు పంతులుగారు గాని వేంకటపతి గారు గాని యడిగిన పక్షమున నచ్చటి గవర్నరుగారి టుగారికి తమపట్ల ననుకూలభావ ముండదని వారు సంబంధింపబడిన తప్పును. ఈ విషయమును గూర్చి యున్నప్పుడు గౌరవనీయులగు సభ్యులకు మండలములలో ప్రతినిధులను దేల్చుచున్నాను గాని వేంకటపతి గారు, తిరువర్ధవరము లన్నియు కలెక్టరుల యధీనమున నున్నవి. వానిన, ముద్రిగడిన, యడిగిన, కలెక్టరులకు కోపము నొక, ఇతరులు కలెక్టరులకు తమవై కోపము దెల్పించుకొనెను. సంకోచములు కవున్నియ మెంబర్లకే వరలభకు ప్రబల హేతువులున్నవి. ఈ కారణముచేతనే యిటువలెనూడ తమవిధానక కృత్యములను నిర్వహించ వారికి వినయ, 'వేంకటాచార్యులు, మరెవరికైనను తమ పూర్వక కృతికాభిప్రాయము దేలుపుచు ప్రజోప విషయములందు శ్రద్ధతోననొల్లక కాలము వాటింపుచు దీనికి స్వరాజ్యమే తగినదనియు, అంతదనక నీరు నమలుచుండకలసిన వాడే. ప్రేక్షకులు.

భారత సాదాము

ఆంగ్లేయులకు చెప్పబడున నాటకము లెక్కిస్తే, ఇలియడ్, ఎక్కిస్ట్ అటులనే హైందవులకుగూడ గామానామము లెక్కి గొప్ప గ్రంథములుగా నున్నవి. ఇట్టి పరిమార్చినపుడు మనము సామాన్య నిబంధనలను గొప్పరాదు. ఏలనైన గ్రంథముల గొప్పతనము ప్రతి యల్ (originals)ను అంగీకరించి వ్రాయబడుట గాని గొప్పతనము గ్రంథకర్తయొక్క కరాకాశలము త్రసంపాదనయందును, తెలితాను, నున్నది. తిదివర కొక ప్రాంతమును చెప్పినదానినే నింకొక చెప్పబడుకాదు. కావున, నే గ్రంథములైన విరు గును మన మిట్టివిషయముల భావక ముంచు 'పురికపక్షికయం' కొకరు భారతదేశంబు యిడిపజేసి యుండిరి. వారు సంస్కృత చరిత్రనుండియు మంత్ర మంత్రములనుండియు, సాంప్రదించు మిదియే. పాండవు లెదు పది తమయొక్కాన్ని పురియొద్ద నొక్కొక్క రొక్కొక్కరు ఆ యెవరినొకరు 'నా'పది యెవరి వారియొక్క నితరుల వెళ్లకుండునట్లును, వెళ్లి కొక సంవత్సరము తిరువనము బ్రహ్మచర్యము ట్టును, అమోఘ ప్రతిష్ఠ చేసికొని, 'నా'పది వర్తమాన ముండగా, 'నా'పది భయము, గమ్య కలిగిన ప్రాంతంబు సంవత్సరకాల మెవరి మండలమున? యునా? భీమునితోనే దానిగా నుగవలయు గ్రంథమును పుష్టముగా చేయుచున్నాను.

భార్యతో విహరించుట బ్రహ్మచర్యమునకు వ్యతిరేకముకాదు. దానిగా భార్య భర్తవెంటనచ్చిన కోప మేమి? ఏమియు లేదు. ఇట్టిప్రశ్నలనేక మడుగవచ్చును. ఏమియు ప్రయోజనము లేదు. భారతముయొక్క గొప్పతనము నెంతమాత్రము భంగము కలుగజేయజాలవు. ఒక గ్రంథమును తర్జుమా చేయుటలో మొదటిగ్రంథమునకును, క్రొత్తగ్రంథమునకు ననేక భేదము లుండవచ్చును. ఇట్టి భేదము లెవ్విధమున (1) ఆంధ్రమహాభారతము, ఆదిపర్వము 208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912-1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919-1920-1921-1922-1923-1924-1925-1926-1927-1928-1929-1930-1931-1932-1933-1934-1935-1936-1937-1938-1939-1940-1941-1942-1943-1944-1945-1946-1947-1948-1949-1950-1951-1952-1953-1954-1955-1956-1957-1958-1959-1960-1961-1962-1963-1964-1965-1966-1967-1968-1969-1970-1971-1972-1973-1974-1975-1976-1977-1978-1979-1980-1981-1982-1983-1984-1985-1986-1987-1988-1989-1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-2000-2001-2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011-2012-2013-2014-2015-2016-2017-2018-2019-2020-2021-2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029-2030-2031-2032-2033-2034-2035-2036-2037-2038-2039-2040-2041-2042-2043-2044-2045-2046-2047-2048-2049-2050-2051-2052-2053-2054-2055-2056-2057-2058-2059-2060-2061-2062-2063-2064-2065-2066-2067-2068-2069-2070-2071-2072-2073-2074-2075-2076-2077-2078-2079-2080-2081-2082-2083-2084-2085-2086-2087-2088-2089-2090-2091-2092-2093-2094-2095-2096-2097-2098-2099-2100-2101-2102-2103-2104-2105-2106-2107-2108-2109-2110-2111-2112-2113-2114-2115-2116-2117-2118-2119-2120-2121-2122-2123-2124-2125-2126-2127-2128-2129-2130-2131-2132-2133-2134-2135-2136-2137-2138-2139-2140-2141-2142-2143-2144-2145-2146-2147-2148-2149-2150-2151-2152-2153-2154-2155-2156-2157-2158-2159-2160-2161-2162-2163-2164-2165-2166-2167-2168-2169-2170-2171-2172-2173-2174-2175-2176-2177-2178-2179-2180-2181-2182-2183-2184-2185-2186-2187-2188-2189-2190-2191-2192-2193-2194-2195-2196-2197-2198-2199-2200-2201-2202-2203-2204-2205-2206-2207-2208-2209-2210-2211-2212-2213-2214-2215-2216-2217-2218-2219-2220-2221-2222-2223-2224-2225-2226-2227-2228-2229-2230-2231-2232-2233-2234-2235-2236-2237-2238-2239-2240-2241-2242-2243-2244-2245-2246-2247-2248-2249-2250-2251-2252-2253-2254-2255-2256-2257-2258-2259-2260-2261-2262-2263-2264-2265-2266-2267-2268-2269-2270-2271-2272-2273-2274-2275-2276-2277-2278-2279-2280-2281-2282-2283-2284-2285-2286-2287-2288-2289-2290-2291-2292-2293-2294-2295-2296-2297-2298-2299-2300-2301-2302-2303-2304-2305-2306-2307-2308-2309-2310-2311-2312-2313-2314-2315-2316-2317-2318-2319-2320-2321-2322-2323-2324-2325-2326-2327-2328-2329-2330-2331-2332-2333-2334-2335-2336-2337-2338-2339-2340-2341-2342-2343-2344-2345-2346-2347-2348-2349-2350-2351-2352-2353-2354-2355-2356-2357-2358-2359-2360-2361-2362-2363-2364-2365-2366-2367-2368-2369-2370-2371-2372-2373-2374-2375-2376-2377-2378-2379-2380-2381-2382-2383-2384-2385-2386-2387

“ఆమె కో” యంత్రములు కూడ పెట్రోలుతో నడుపబడును

ఈయంత్రము నడపుటను నీ పిల్లవాడు అయిన నిమిషములలో నేర్చుకొనగలడు
చిన్న యంత్రసహాయము గావలసినవారికిరకు ప్రత్యేకముగా తయారు చేయించబడినది.
పంపులను, రింపుయంత్రములను, బియ్యపుమరలను సోడా షేక్ ట్రీలను, అన్నయంత్రములను,
మొదలగు నానావిధ యంత్రములను అన్యులముగ నడపగలను.
ఇంక అతిసులభము, కనిచేయించుట కిగు వ్యయములను చాల తక్కువ. 1½ మొదలు 6,
బి. హెచ్. పి. వరకు రకమువారిగా మానవ స్థాకులో నున్నవి. వెంటనే డెలివరీ చేయబడును.
వెలు, ఇతరవిషయములు తెలిసికొనగోరువారు దయచేసి మాక్కిన్ వ్రాయుడు.
బెన్స్ ఆంధ్ర కంపెనీ లిమిటెడ్, ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటు,
బెన్స్ బాక్సు నెం 63 మదరాసు

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము
ఆంగ్లమున కాశ్మీరీ సుఖమున పొందుట స్వాభావిక
మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుట వలననే కలుగుచున్నది.
ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆంగ్లమున కలుగజేసి
శరీరసౌఖ్యమును దృఢపరచును అయ్యున్నది ఇప్పించు
ను, ఈ పుస్తకము ఇనాముగా నియబడును. పోస్టు చార్జి
యా మేమే భరించుచున్నాము. వెంటనే వ్రాయుడు
219 వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజీ,
ఆతంకిగిరివా టౌన్ మధ్యము 156, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

కీలముగ కల్పవృక్షము. 133
కృష్ణముగ మందుకల్పవృక్షము నును ముఖ్యకారిక
లను నే వేర్వేరుచున్నట్లు ఈ లియుగముందు మానవజాతి
యొక్క ఈ భాదలను తీర్చి ఆయురారోగ్యైర్వ్యంబు
లనిచ్చుచున్న వైద్యవిద్యకు ప్రత్యేకముగోరవారికి
ఉచితముగా పంపబడును
రాజవైద్య వారాయణి కేశవజీ, ఆయుర్వేదోదయ
టౌన్ మధ్యము 20 చీనాబజారుకోడ్, మదరాసు.

బాదాపీడితులకు వరము: ఐనాడికి సహితమైన డా॥ పి. డి.
సావంతుని వనోపధిసా రసపరిల్లా
ఈ పరిశుభ్రపు రక్తమువలన జనించుబాధ్యములకు కీరీటుకంటి మంగు. మనపులను, మచ్చలను గాఢమాలలను
పుండ్లను, సాతనోపులను అన్ని విధములవలన గలగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.
మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)
నవోపధిసావంతుని గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను చుట్టరచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను
పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారణంబునందును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును
శుభ్రపరచును. శరీరాంగ్లమును గలగ జేయును. 16 గోబులనగు మందులకు 4 టౌన్సుల బుడ్డిలలో అమ్మబడును.
ప్రొప్రైటరు:— పి. డి. సావంత్. 144, ఫనసవాడి నెం 2 బొంబాయి
Proprietor P D SAVANT Fanaswadi No. 144 No 2 BOMBAY

విక భాషావి ప్రశంస
ఇది వెన్నెలకంటి అన్నారాయ విచిత్రము.
కల 0—4—0 పోస్టేజి అధికము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము 6 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.
ఆంధ్రపత్రికా కాల - విద్యాప్రచుర.
ఇది శ్రీయత కట్టమంచి రావలిగారెడ్డి గారిచే
వ్రాయబడినది. కల 0—4—0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

అత్యుత్తమ ఆయుర్వేద
మూలరోగాంతక గిన్నె
ఈ గిన్నెయ
మజ్జిగ జేసి
పములు పుం
దినములు క్ర
నందు పున
ప్రవిధ ము
లెనాని య
గాక ఆరోగ్య
మలబద్ధకము
రోగముల తప్పుక పోగొట్టును. ఇంకను పథ్యము
రసాది ధాతుకర్మము చేరలేదు. పరిశుభ్రముగు
తయారుచేయబడినది. కల 5.0.0, తపోలఖియ్య
యోగ్యతాపత్రములు
1. మేలు బాలకృష్ణ టాకర్ (బాంకర్)
7 సం॥ముల మూలము 2. మెనర్సు హామన్ డా॥
గాను, వత్సలావీధి, మేల్పువాబజారు, కలకత్తా, 10 సం॥
మూలము, 3. పనిలాల్ జీ శ్రీమాలి గారు, సౌకారు పే
రాసు, 11 సం॥ముల మూలము, 4. మిస్టర్ కె
మినిన్ గారు, బారిష్టరు, సాలపురము, 5. గోకులదా
(గుజరాత్) మోదరాబాదు (దక్కన్) 10 సం॥ము
ము, 6. మె॥ ఆరుముగ శెట్టి గారు, 55, తిరువత్తియూ
కాల, మదరాసు. 4 సం॥ముల మూలము. గుణమిచ్చు
యన్నార. ఇవిగాక అనేకులను యోగ్యమునంద
చేసినవారము.
మెదలిట్టు
ఆయుర్వేదభూషణ పండిట్ ఎల్.ఎస్. శర్మ
మ. యం. యె.
బాలకృష్ణ టౌన్ మధ్యము, 177, చైనాబజారు, మద
మోహిని శైలము:— శ్రీ పురుషులు
టకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువ జేం
కండ్లకు చలువ జేయును వెండ్రుకలు పెరు
వెండ్రుకలు చాలకుండును. వెండ్రుకలు ను
దేరురు. సువాసన గలిగియుండును. 0-1
అమ్మతాంజనంబిసో, మదరా

P.N. SIMHAM & CO.
MADRAS
RUBBER STAMP MERCHANTS
రబ్బరుస్టాంపులు
ఇత్యధిలక్కినవిలులు
కస్తూరి తులం 3
గోరొక్కజనం
వచ్చుకరూపురం 6
కుంకుమపువ్వు
హాలుయింగువ 12
సుగంధవక్రవాడిరల్లి
పియక్ సింహంఅంధ్ర
ఆదియస్పనాయునివీధి, మదరా

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్యోషధములు.			
రు.క.		రు.క.	
దంతమార్దము పండ్లతోముటకు	... 0.2	తామర తైలము; తామర, తీటకు	... 0.4
శర్మసావంతుని మూత్రము అశ్మరమునకు	... 1.4	కుంకుమ తైలము డబ్బి 1.కి	... 0.4
దంతశుభ్రము పండ్లతోముటకు	... 0.8	మరత్తి-రాకము సీసా 1.కి	... 1.0
రక్తశుభ్రము ధాతుపుష్టికి	... 1.0	కపూరి శీతగట్టు దగ్గులకు	... 1.4
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1.కి	... 0.12	కపూరిచూర్ణము. దిగ్గు, కబ్బరములకుడబ్బి 1.కి	0.8
మూలశుభ్రము తైలము డబ్బి 1.కి	... 0.12	వాముపుపోట్లకు మరదు	... 1.0
సంజయ తైలముగాటుకు సీసా 1.కి	... 0.8	గుండరితైలము, ముఖకాంతికి	... 0.8
సంజయ కంటివ్యాధులకు	... 0.4	కగుళ్ళకు తైలము కిషిపగుళ్ళకు	... 0.6
సంజయ నాంతిభేదముకు	... 0.6	కష్ణమూలహరి శంఖిముకు	... 0.6
సంజయ కంటివ్యాధులకు	... 0.4	జాలాది మాత్రము నాంతిభేదమునకు	... 0.8
సంజయ కంటివ్యాధులకు	... 0.4	జంతునాంతిహరి ఎనిడికెలకు	... 0.8
సంజయ కంటివ్యాధులకు	... 0.4	కుంకుమ తైలము, కుంకుమ వ్యాధులకు	... 1.0
సంజయ కంటివ్యాధులకు	... 0.4		

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు ఆంధ్ర బొంబాయి.